

RUSAI ATSILAIKO PRIEŠ VOKIEČIUS RUMUNAI ATSILAIKO DOBRUDZIJOS

ANGLAI ATSEMĖ IŠ TURKŲ EL ARYŠA VOKIEČIAI EINA Į BESSEARABIJĄ.

RUSAI ATSILAIKO PRIEŠ VOKIEČIUS.

Petrogradas. Karpatauose vokiečių kariuomenės dvi kompanijos buvo mėginę už- atakuoti rusų pozicijas ir rytus nuo Hala ir į pietus nuo kalno Lamuntelu, bet atakai nepavyko, nes rusų artilerija privertė juos pasitraukti. Apie linkėj Batogu ir į vakarus nuo Vizaru, Rumunijos fronte, vokiečių artilerija buvo pradėjusi bombarduoti rusų pozicijas, vienok bombardavimas buvo be pasekmių. Vokiečiai truputį pasitraukė į rytus dėl atsargumo.

SOMME FRONTE VOKIEČIAMS NEVYKSTA.

Paryžius. Francūzų raportai oficialiai skelbia, kad vokiečiai Somme fronte staugu ataku norėjo užimti francūzų tranšėjas. Atakas išdalies buvo jiems pavykęs, nes vienas kariuomenės sparnas tuojau užėmė išsikūsią poziciją ties Chilly, bet vėliaus francūzai atmušė ir vokiečiai turėjo trauktis atgal. Ant dešinio kranto už pės Mozy eina dideli artilerijos mušiai. Rezultatų dar nėra.

DOBRUDZY FRONTE RUMUNAI ATSILAIKO.

Londonas. Prie upės Černa, kur eina smarkūs mušiai rumunų su vokiečiais, pranešama, kad rumunai, rusams prigelbstint, pradeda atsilaikyti prieš vokiečius. Ant dešinio Dunojaus kranto, prie Parhta, bulgarų kariuomenė buvo pradėjusi didelį ataką, bet tapo atmušti. Prie Rimmika ir eina mušiai, kuriuose ima viršų rumunų kariuomenė. Kitose vietose taip pat rumunams geriau sekasi.

ITALAI SUMUŠĖ AUSTRUS.

Rymas. Tridentiškių Alpų fronte, kalnuotoj dalyje Asi- cto klonio, italų artilerija atvėrė smarkią ugnį austrų kariuomenės pulkams, kurie ėjo užimti naujas pozicijas. Netyčiomis užkluptoji austrų kariuomenė negalėjo greitai susitvarkyti, todėl austrai labai nukentėjo. Ant Karso augštumos, Cucco apeliokėje italai teigiai laimėjo mušius, nes privertė austrus pasitraukti iš pozicijų. Vienas austrų lakunas pakilęs ant Aurnozo numetė keliatą bombų. Viena pataikė į italų ligonbutį. Kelias ypatų sužeista.

ANGLAI ATSEMĖ IŠ TURKŲ EL ARYŠA.

Londonas. Mezopotamijos

jos rubežiaus. Trijų dienų ofensyve vokiečiai paėjo pir- myn 50 mylių. Kairysis Mackenseno kariuomenės sparnas yra netoli nuo miesto Brady, svarbaus Rumunijos porto, kurs su Macin ir Gala- lač miestais sudaro paskutinę rusų-rumunų atsigynimo liniją Bessarabijos pa- rubežį.

PAEMĖ 5,500 NELAISVIŲ

Berlynas. Von Mackense- no vedama kariuomenė, prie miestelio Filipečti, tarp Bu- zen ir Brailia, paėmė nelai- svėn 5,500 rusų ir rumunų kareivių. Prie to vokiečiams teko daug amunicijos, Dob- rudzy fronte.

VOKIEČIAI IŠVILJO ANG- LUS IŠ TRANŠEJŲ.

Berlynas. Vakarų fronte prasidėjo dideli mušiai. Vo- kiečiai sunkia artilerija bom- bardavo francūzų ir anglų pozicijas. Arras apygardoj anglams buvo pavykę užimti vokiečių pozicijas, vienok greitai jie tapo išvyti su di- deliais nuostoliais. Louven- mont-Vaux fronte, prie Verduno, francūzų pozici- jos labai nukentėjo nuo vo- kiečių bombardavimo. Iš belgų kariuomenės fronto teigiai pareina žinios, kad vokiečiai ir ten pradėjo bom- bardavimą.

MEZOPOTAMIJOJ ANG- LAI EINA PIRMYN.

Londonas. Anglų kariu- menė, kuri savaitė laiko, kaip pradėjo ofensyvą, Me- zopotamijoje, ant turkų, eina pirmyn link Kut-el-Amara. Pirmiau tame fronte nebu- vo girdėtis jokio veikimo, bet kuomet vokiečiai užėmė Rumuniją ir rengiasi užpul- ti Bessarabiją, o turkai pa- kelti ofensyvą Armenijoje, todėl anglai Mezopotamijoje pakėlė ofensyvą, kad dalį turkų kariuomenės patraukti iš Armenijos, kur lengviau būtų rusams atsilaikyti.

MOLDAVIJOJ EINA SMA- RKŲ MUŠIAI.

Londonas. Moldavijos fronte eina smarkūs mušiai. Abi pusės skelbia savo pasiekimus. Rusai apsidru- tinę pozicijose prie Duno- jaus ir Rymnikin nori atsi- laikyti prieš vokiečius. Vo- kiečiai skelbia, kad jų ka- riuomenė slinkdama link Braila, paėmė rusų nelai- svėn apie 1,000. Kitose Mol- davijos vietose rusams tru- putį geriau, nes klonyje u- pės Uz, ataku atėmė iš vo- kiečių apdrutintą kalną. Ta- me užpuolime rusams teko nemažai amunicijos ir 250 vokiečių kareivių.

VOKIEČIAI EINA ANT BESSARABIJOS.

Londonas. Vokiečių kariu- menė, kuriai vadovauja ge- nerolas von Mackensen, ra- ndasi jau netoli Bessarabi-

Nevažiukit į New York'ą.

Didžiojo New Yorko kria- čiai apskelbė generalį straiką.

New Yorko, Brooklyno ir Newarko vyriškų ir vaikų kriaučiai, priklausanti prie A. C. W. of A. unijos, 13 d. Gruodžio, 10 val. ryte išėjo į straiką; virš 65,000 kria- čių aplėdė dirbtuves, apšau- kdami generalį straiką. Pas darbininkus gerās upas ir pavyzdinga tvarka, visi pa- siryžę kovoti su išnaudoto- jais, kad pagerinus savo bu- vį.

Išėjo į straiką ne tik uni- jistai, bet ir nepriklausanti prie unijos. Tas aiškiai

bet jie to neišpildė, vadinasi jie darbininkų reikalavimus ignoravo.

Darbininkų vadovai, nega- vę nuo darbdavių jokio at- sakymo, pradėjo rengtis prie straiko. Tuomet jau firmos suprato, kad darbi- ninkai su jais neuokauja, bet ištikro rengiasi prie ko- vos, atsiuntė savo atstovus. Unijos atstovai pradėjo tar- tis. Tarybos tęsėsi apie sa- vaištę laiką, bet prie nieko gero neprivedė — prie su- tarties nepriėjo.

7 ir 8 d. Gruodžio visų u- nijos skyrių buvo šaukiami mitingai; kad nubalsavus ar apšaukti generalį straiką, ar dar atidėti. Visi skyriai veik vienbalsiai nubalsavo apšaukti straiką ir kovoti patol, pakol darbdaviai neiš-

Visiems Skaitytojams, Sandar- bininkams ir Rėmėjams Linkime LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

"DIRVOS" Redakcija ir Administracija.

Iš Svetur

ANGLIJOJ IVYKS MAIS- TO KONTROLIAVI- MAS.

Londonas. Šioje savaitėje visoj Anglijoje prasidės mai- sto kontroliavimas. Viešbu- čiuose, ir restauracijose bus įginta gaminti ir duoti sėdėjams brangius valgius. Teipgi bus užginta, kad res- tauracijose nebutų duoda- mi pietūs daugiau kaip iš trijų valgių. Yra manoma, kad neužilgo visoj Anglijoje bus įvesta ir pasninko die- nos, kad sutaupinus dau- giau mėsos. Anglija taupina maistą, matyt, mano dar il- gai kariauti.

VARGO DIENOS BEL- GIJOJ.

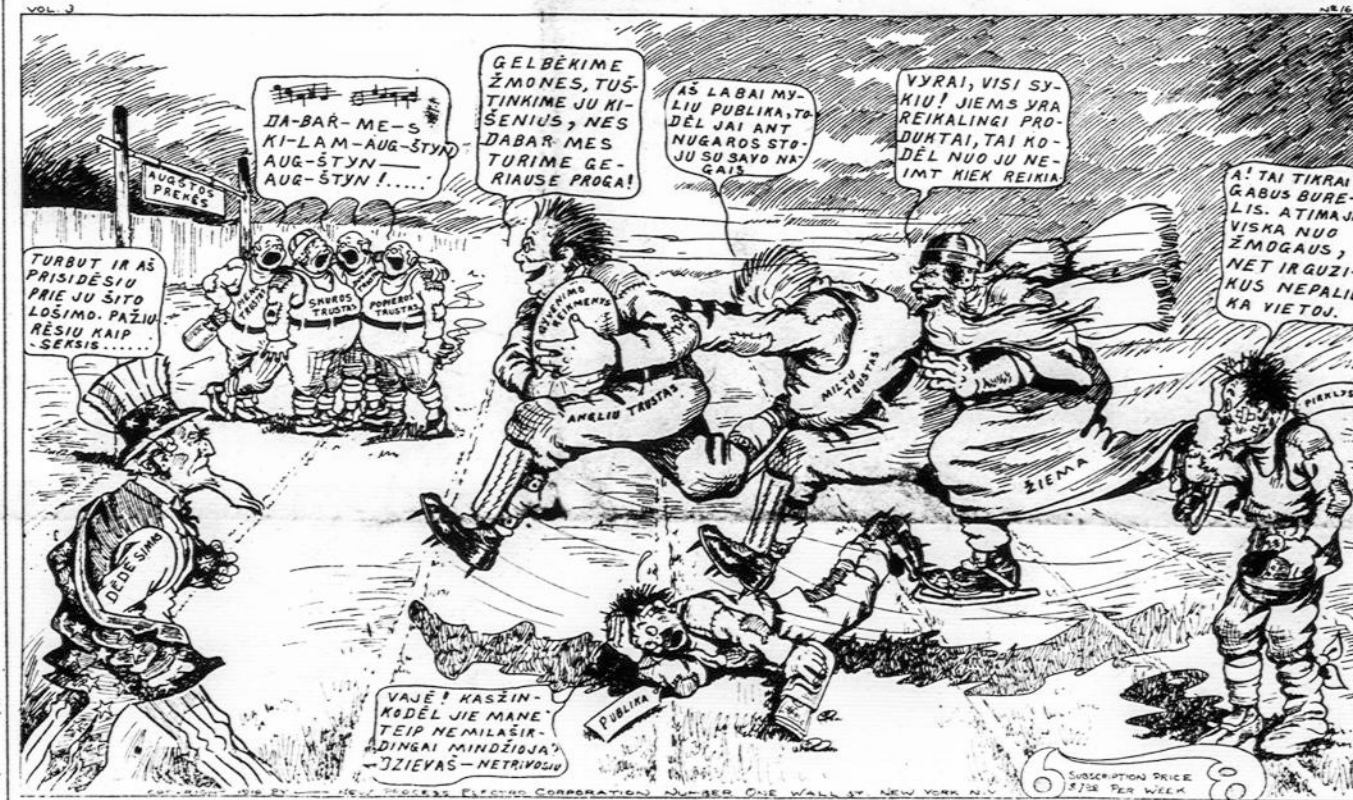
Amsterdamas. Šiose die- nose vokiečių karės teismas pasmerkė mirtin 20 belgų. 11 iš jų jau sušaudyta, o ki- tų ir laukia toks pat liki- mas. Apar to dar 192 belgai yra tyrinėjami kaipo "špie- gai ir bus paduoti karės tei- smui. Somme fronte vokie- čiams apkasus kasa 1,000 belgų. Daug jų užmušama laike bombardavimo apka- sų. Apie linkėj Aix-la-Cha- pelle vokiečiams apkasus kasa 800 belgų. Karės vy- riausybė žada apkasų kasi- mui atsiųsti dar daugiau belgų, kurie, žinoma, bus surinkti Belgijoje.

ANGLIJA ATMETĖ VO- KIEČIŲ SIULOMĄJĄ TAIKĄ.

Londonas. Viso pasaulio akis buvo atkreiptos į Ang- lijos priemėrą David Lloyd George, kurs parlamente turėjo pasakyti ką mano apie vokiečių siulomąją tal- kininkams taiką. Pirmoje savo kalboje priemeras pa- sakė, kad talkininkai nepa- liaus kariauti iki nebus sut- ruškinta Vokietija, nes ki- taip Europa neturės ramu- mo. Po ilgos kalbos priemeras išsireiškė, kad Anglija vo- kiečių taiką atmeta. Po to- kio priemero išsireiškimo paskutinė viltis netolimos taikos dingo. Talkininkai yra pasiryžę kariauti iki pe- rgalės bus jų pusėje. Taigi galima tikėtis, kad Europos skerdynė dar ilgai tęsis.

GARLAIVIS "SUFFERN" NUSKANDINTAS SU 700 PASAZIERŲ.

Berlynas. Sykį buvome minėję, kad didelis francu- zų garlaivis "Suffren" kurs plaukė į Lorient uostą, ne- žinia kur dingo. Dabar vo- kiečių yra oficiališkai pas-

SUSPAUDIMO LOŠIS.

Vėliausios Žinios.

Anglai sumušė turkus. Anglų kariuomenė užėmė turkų fortifikuotą miestelį Maghdabah, 20 mylių į piet- ryčius nuo El Ariš. Paim- mant miestelį, anglams klu- vo nelaisvėn 1,350 kareivių su 45 oficeriais. Apart žmo- nių, anglams teko 4 bateri- jos, 3 Kruppo sistemos ka- naulės, 1000 kubilų amu- nicijos, daugybė šautuvų, te- lefonų stotis, daug arklų ir kupranugarų, teipgi ki- tokios kariškos medegos.

Didelė viesula. Pietinėse valstijose siautė viesula, va- dinama Tornado. Sugriau- tas daug triobų ir užmušta nemažai gyvulių. Žmonių irgi zuvo. Arkansas valsti- joj zuvo 70 žmonių.

Nėra vilties. Prezidentas Wilson oficiališkai kreipėsi prie ambasadorių kariau- jančių šalių, mėgindamas pradėti taikos tarybas, bet iš to visko nėra vilties, nes veik visur nežadama užves- ti taikos tarybas, kol Vo- kietija bus pergalėta.

Nuskendo laivas Japoniš- kas laivas "Sankaku Maru", plaukiantis į Ameriką su 400 pasazierų, nuskendo ties Chefoo. Priežastis, dėl ku- rios "Sankaku Maru" nus- kendo, dar nežinoma.

parodo, kad darbininkų su- sipratimas auga ir jie, vieni kitiems paduodami ranką, drąsiai stoja į kovą už pa- gerinimą savo buvio.

Kadangi didelė didžiūma darbininkų organizuotų, to- dėl ir straikas ilgai negalės tęstis. Reikia pažymėti, kad šįmet kriaučiai išėjo į strai- ką daug geresnė tvarkoj, negu kad 1913 metais, nes dabar daug stipresnė orga- nizacija. Šįmet iš pirmos dienos į straiką išėjo apie 90 nuošimčių darbininkų. Net ir neorganizuoti darbi- ninkai metė darbą, ką pir- miaus negalima buvo paste- bėti. Mat, pats gyvenimas prie to juos privėdė. Pragy- venimas diena iš dienos ra- ngsta, o darbininkų algos kaip stovėjo ant vietos, teip ir tebestovi. Ir štai, kad ap- sigynus nuo bado, darbinin- kai priversti griebtis kovos, griebtis už frankio, kad nu- vijus nuo durių tą baisią ba- do šmėklą, kuri jau prade- da baladotis į duris.

Mūsų reikalavimai nedi- deli ir pilnai teisingi. A. C. W. of A. unija reikalauja 8 valandų darbo dienos ir pa- kėlimo algų ant 2 dol. ir sa- vaištę. Nors reikalavimai tei- singi, vienok mūsų ponai darbdaviai atsisako juos iš- pildyti. Jiems buvo paskir- tas laikas duoti atsakymą,

pildys darbininkų reikavi- mų.

13 d. Gruodžio A. C. W. of A. unijos valdyba apskel- bė generalį straiką. Tarpe straiškių, randasi apie 2, 500 ir lietuvių, kurie pasiry- žę kovoti sykiu su kitų tau- tų darbininkais.

Todėl mes pranešame vi- siems darbininkams siuvė- jams, kad niekas nevažiutuų į New York'ą ir apeliokės darbo jėskoti, nes vietos darbininkai siuvėjai kovoją už pagerinimą savo buvio ir gavimą didesnį duonos ka- snio.

Taigi meldžiame kitų mie- stų savo draugų siuvėjų ne- dirbti darbo, jeigu jis bus atsiustas iš Did. New Yor- ko. Mes zinome, kad firmos stengsis savo darbus išsiu- ninti į kitus miestus, nes teip visuomet daroma, ku- met darbininkai išeina į straiką.

Draugai darbininkai nei- siduokite save apgauti, nes dabar kapitalistų spauda ir jų agentai rašys visokių ne- butų dalykų ir kvies kitų miestų kriaučius važiuoti į New York'ą bei jo apelin- kes.

Kad mes kovą laimėsime, nėra jokios abejonės. Vaikų žiponų išdirbystės organi- zacija, susidedanti iš 55 fi- rmų, ir užlaikanti apie 15, 000 darbininkų, pirmą die-

Lietuviai kriaučiai išrin- ko iš 24 ypatų komitetą straiko vedimui. Pirminin- kas J. Karpus, pagalbinin- kas — J. Sadauskas; sekre- torius — A. M. Augunas, pagalbininkas — J. Kulis.

Presos komisija: J. Mati- jošaitis, B. Menderis, P. Montvila, A. Sederskiutė ir Iz. Jakimavičienė.

Informacijų komisija: M. Urbonas, P. Glaveckas, ir M. Glaveckas.

Pikiet. komisija: J. Stepo- naitis, V. Zilinskas, K. Jan- kaitis, B. Jakubonis, K. Po- ška, P. Pėstininkas, S. Stag- niunas, J. Kazakevičius. P. Pakinkis, O. Merkevičiutė, A. Dambraskiutė ir K. Baltrušaičiutė.

Unijos ofisas ir susirin- kimų vieta 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Visokiais straiko reika- lais kreipkitės pas komiteto sekretorių ypataiškai bei lai- škais sekančių adresu: A. M. Augunas, 101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telefo- no Nr.: 1304 Greenpoint.

Presos Komisija.

I. Matijošaitis,

B. Menderis,

P. Montvila,

A. Sederskiutė,

Iz. Jakimavičienė.

„Suffren“ tapo vienas vokiečių sub-
marinų, jūrėse, į šiaurę-
rytų nuo Lisabonos. Laivu
prieš ne 750 žmonių kaip
rašyta, bet 700, kurie
vykiu su garlaiviu nuėjo ju-
rių dugnan. Kad ant garlai-
vio buvo pasaziery 700 ir
kad visi nuskendo, tą pripa-
žįsta ir vėliausi francūzų
raportai.

KARĖS BĖGYJE VOKIE- ČIAI NETEKO 419 PI- RKLYBINIŲ LAIVŲ

Londonas. Vokiečių stati-
stika parodo, kad nuo užsi-
degimo karės iki šiam lai-
kui, Vokietija neteko 419
savo pirklybinių laivų. Iš tų
152 laivai tapo paskandinti
prieš tų orpėdomis ir mino-
mis, 267 laivai pateko ne-
laisvėn. Vokietijos uostuose
randasi dar 490 laivų ir neu-
tralizacijai šalių uostuose 621,
laivas. Pasirodo, kad Vokie-
tija viso pirklybinio laivyno
nustojo 7.1 nuošimtį; 14.1
nuošimtis pateko priešams
nelaisvėn, o 43 nuošimtis
randasi Vokietijoje.

PRIVERSTINAS DARBAS ANGLIJOJ.

Londonas. Anglijos vald-
žia įnešė parlamentan su-
manymą, kuriuo norima,
kad kiekvienas Anglijos vy-
ras nuo 16 iki 60 metų am-
žiaus, būtų priverstas prie
dirbimo amunicijos ir kare-
reikalingų įrankių. Mote-
rimas paliekama pilna liuo-
sybė. Karės vyriausybė sa-
ko, kad norint laimėti šią
karę, reikia visiems pasi-
vesti darbei, kad parodžius
pasauliui, jog Anglija yra
narsi. Visiems reikia dirbti
iki nebus sulaužytas vokie-
čių militarizmas.

RUSAI — DIDŽIAUSI PRIEŠAI TURKIJOS.

Konstantinopolis. Visa
Turkija yra teip įnirtus ant
rusų, kad juos laiko sau už
didžiausius priešus. Nese-
niai Turkijos švietimo rei-
kalų ministeris Halil Bey
parlamente pasakė karštą
praktabą, kurioje išrodinė-
jo begėdišką rusų reikalavi-
mą atiduoti jiems Konstan-
tinopolį. Ministeris sako,
kad šis rusų neįvykdomas
reikalavimas niekados neiš-
sipildys, o turkų tauta nie-
kados neužmirš tokio netei-
singo rusų reikalavimo ir
pasikėsimo užgrębti sve-
timą tautą.

Iš Amerikos

TARP NEW YORKO IR CHICAGOS PAČTĄ VAZIOS ORU.

New York, N. Y. Genera-
liškas pašto užveizda Bur-
leson Washington planuo-
ja savo sumanymą, kad tar-
pe New Yorko ir Chicagos
pačtą būtų vežama aerop-
lanais, oru. Jis mano, kad
visko įsteigimui užtektų
100,000 dolerių. Kiti pašto
valdininkai tam sumany-
mui pritaria ir ji randa nau-
dingu. Jeigu būtų tai įvyk-
dinta, tai iš Chicagos į New
Yorką pačtas kelyje užtru-
ktų tik 8 valandas. Tarp
Chicagos ir New Yorko yra
720 mylių kelio.

CHICAGOS MIESTAS BUS „SAUSAS“.

Chicago, Ill. Prohibicio-
nistų partija Chicagoje keti-
na imtis energikiai prie-

darbo, kad už dviejų metų
Chicagos miestas būtų „sau-
sas“, t. y. būtų užginta par-
davinėti svaiginanti gėri-
mai. Šiose dienose La Salle
viešbutyje buvo parengtas
didelis bankietas „Dry Chi-
cago Federation“. Visi kal-
bėtojai laike vakarienės iš-
sireiškė, kad yra viltis, jog
1918 metais Chicagos mies-
tas taps „sausu“.

NAUJO ISRADIMO KUL- KASVAIDIS.

Vallejo, Cal. Suvienuytų
Valstijų karės žinyba pri-
pažino naudingą naują kul-
kasvaidį, kurį išrado tulas
E. N. Rice iš San Francisco,
Cal. Naujas kulkasvaidis
skiriasi nuo šiuolaikinių kul-
kasvaidžių tuomi, kad per
vieną minutą iššauna 4,000
kulky, kurios per vieną se-
kundą padaro 2,000 pėdų to-
lumą. Tam kulkasvaidžiui
nereikia parako, nes jį varo
elektros jėga, ir veikia teip
tykia, kad už dvidešimt
žingsnių nieko negirdėti
Naujas įrankis žmonijos žu-
dymui.

KANADA DIRBS ANGLI- JAI BOMBAS.

Toronto. Prezidentas Kan-
ados valdiškų amunicijos
fabrikų, paskelbė, kad už-
sakymai bombų, ir kitų šo-
vinių, kokių turi iš Angli-
jos Suvienuytų Valstijų amu-
nicijos fabrikai, būtų išpil-
dyti neveliaus kaip ir tris
mėnesius po Naujų Metų,
nes po trijų mėnesių tie už-
sakymai bus negeri. Bomb-
as, rankines granatas ir šiaip
šovinius Anglijai dirbs
valdiški Kanados fabrikai.
Jeigu tai tiesa, tai Suv. Val.
amunicijos fabrikams daug
nutruktų.

SUV. VALST. KARIUME- NĖS DEFICITAS 50- 000,000 DOL.

Washington, D. C. Kadan-
gi dabar Suvienuytos Valstij-
os laiko daugybę kariume-
nės prie Meksikos rubežų,
tai labai pasididino išlaidos
kariumenės užlaikymui. Dė-
lei to Suv. Valstijų valdžia
jau turi deficitą (nedatek-
li) siekiantį 25,000,000 dol.
Bet jeigu dar ilgiau pasilik-
ten kariumenė, tai deficitas
sieks 50,000,000 dol.

BRANGUMAS IR TAVO- RŲ GABENIMAS SVIETUR.

Washington, D. C. Iš Su-
vienuytų Valstijų 1914 me-
tais buvo išgabenta svietur
mėšos ir gyvulių už 72,439,
696 dolerių, 1915 m. — už
157,064,058 dol.; 1916 me-
tais — už 156,235,654 dole-
rius. Iš tų skaitlynių matyt,
kad 1915 ir 1916 metais mės-
os ir gyvulių išgabėnimas
pasididino beveik dvigubai,
o mės žinome, kad ant tų
daiktų ir prekės Amerikoje
pakilo beveik dvigubai.

STOKA VILNOS ANG- LIJOJ.

New York, N. Y. J. F.
Douglas, kurs užsiima vil-
nos importu, neseniai parg-
rizes iš Anglijos pasakoja,
kad Anglijoj stokuoja vilnų
ir jų prekė kyla augstyn, ku-
rį jį daeis net iki 100 nuošim-
čio. Douglas sako, kad Ang-
lija turi supirkus visą vilną
iš Australijos ir perka iš
Naujos Zelandijos, vienok
yra stoka ir ji eina bran-
gyn. Vilnos stoka jaučiama
teipgi ir Amerikoje. Douglas
sako, kad už vilnonį drabu-
žį, kuris šiadien kaštuoja
20 dol. neužilgo reiks mokė-
ti dvigubai.

INDIANA VALSTIJA BUS „SAUSA“.

Gosnen, Ind. Kadangi vi-
sose Suvienuytose Valstijose
randasi jau daug „sausų“
valstijų, kur yra panaikinta
svaiginanti gėrimai, tai pra-
dėta smarki kova ir Indiana
valstijoje, prieš svaiginan-
čius gėrimus. Kunigai, mo-
kyklų supretendentai, teip-
gi perdėtiniai ir kitokių įs-
taigų, drauge su prieš saliu-
nine lyga susijungė į ben-
drą veikimą, kad tą valsti-
ją padaryti „sausą“. Tiki-
masi, kad „sausieji“ laimės,
kadangi beveik įtekmingiau
si žmonės kovoja.

Clevelandietės, kurios „L. D.“ surinko aukų virš 30 dol. Vir-
šai: Micevičiūtė, E. Vidugiriūtė, A. Miliauskaitė. Žemai:
A. Adomaičiūtė, B. Skripkauskaitė, T. Šimkūnienė,
J. Marozitė.

„SAUSUJŲ“ BILUS KONGRESE.

Washington, D. C. Suvie-
nytų Valstijų kongresas ir
senato butas begalo yra už-
verstas įvairiomis peticio-
mis, atsiunčiamomis iš visų
šalių kampan reikalaujančių
idant kongresas priimtų
prie pataisymo konstitucij-
os. Kadangi prie pataisymo
konstitucijos reikalinga tu-
rėti du trečdaliu visų kong-
resmonų balsų, tai prohibi-
cionistų reikalavimai ve-
kiausia bus atmesti, nes ne-
gaus reikalaujamo balsų
skaitliaus.

Pastarose dienose kongre-
se balsuota ir diduma balsų
„sausasis“ bilius atmesta.

VILLA PRAŠO SUV. VAL- NESIKIŠTI Į JO REI- KALUS SU CAR- RANZA.

El Paso, Texas. Villos pa-
siuntinys kreipėsi į Suvie-
nytų Valstijų valdžią, pra-
šydamas, kad Suvienuytos
Valstijos nesikištų į kivi-
čius Villos su Carranzos. Pa-
siuntinys sako, kad jeigu
Suv. Valstijos nesikiš, tai
prizada saugoti amerikoi-
nus, gyvenančius Meksikoje,
teipgi saugoti gyvastį ir tu-
rtą kitų šalių piliečių. Pa-
siuntinys apreiškė, kad da-
bar Villa turi gerai apgin-
tuotą 8,000 kareivių. Neži-
nia ką pasakys Suvienuytos
Valstijos ant to prašymo.

\$35,000 UŽ GARBĖS NU- PLĖSIMĄ.

New York, N. Y. Prisie-
kusiųjų teismas nuteisė kny-
gų leidimo firmą Bobs Me-
rill Co., Indianapolis, Ind. ant
35,000 dol., kuri turi
užmokėti J. E. Corriganui,
ui, policijos viršininkui, už
atspaudinimą novelės po
antgalvių „Gods man“, ku-
rią parašė tulas George
Bronson Haward. Nors to-
je novelėje Corriganovo
vardo nėra, bet jis tvirtina,
kad visas turinys paliečia
jį ypat. Nuteistieji žada
apeluoti į aukštesnį teis-
mą.

IVAIRIOS ŽINIOS

Berlynas, Vokietija. Vi-
si 18 fortų, kurie gynė Bu-
kareštą liko nesugadinti lai-
ke vokiečių užėmimo.

Petrogradas, Rusija.
Valstybinis revizorius Pe-
trowski, tapo paskirtas už-
rubežinių reikalų ministe-
riu.

Redding, Cal. Ant La-
sen kalno atsivėrė vulkanas,
kurio lava užliejo visą to
kalno apielinkę.

Berlynas, Vokietija. Dė-
lei mėšos stokos Vokietijoje
pradėta pardavinėti arklie-

Kearney, N. J.	50,00
13. Juozapas Kralikau- kas Newark, N. J.	50,00
14. Antanas Masandukas, Newark, N. J.	50,00
15. Antanas Puodžiūnas, Newark, N. J.	100,00
16. Prancuskis Vileikis Ne- wark, N. J.	100,00
17. V. K. Puodžiūnas Ne- wark, N. J.	100,00
18. Kaz. Kasaitis Newark, N. J.	50,00
	\$1350,00

Visi ankščiau įstojusieji
Bendrovės nariai, teiksis už
simokėti Gruodžio mėnesio
mokėstį. Čekiai ir money
dreriai turi būti išrašomi:
W. V. Matulaitis, Treasu-
rer of Lithuanian Develo-
pment Corporation ir siun-
čiami į Lietuvos Atstatymo
Bendrovės tuolaikinę ofisą:
2810 Richmond st., Philadel-
phia, Pa.

Romanas Karuža.
Lietuvos Atstatymo Ben-
drovės Pirmininkas.

Aukos Kun. M. Pėžos su- šėlpimui.

Po 2,00.: I. K. Sakalaus-
kas.

Po 1,00.: O. Zvingiliūtė, J.
Zitkevičius, J. Montvila, J.
M. Kazlauskas, J. J. Zval-
skas, V. Štaupas, M. Samas
A. Kranauskas.

Po 50c.: J. Šukys, S. Stan-
kevičius, A. Visminas, J.
Leišis, J. Andžilaitis, J. Vi-
limas, K. Bagdonas, M. Si-
monis ir P. Štaupas.

Po 30c.: Z. Bagdžiūnaitė,
J. Sadauskas, A. Zaladuonis,
J. Povilonis, A. Grigaitis,
K. Jakutis, A. Baltakis, J.
Skliutas, M. Kazlauskas, N.
N. B. Zalo, A. Laurinavi-
čius, J. Kranauskas, A. Ri-
binskas, J. Čerkesas, J. Ra-
kauskas, J. Dapkunas, Good
man, J. Seštokas, F. Sauke-
vičius, V. Gudinas, F. Saka-
lauskaitė. Smulkių 1,72c.

Clevelando Lietuvių Teat-
liško Choro Draugija \$8,13.
Viso \$30,65.
Kas daugiau?
I. K. Sakalauskas.

AUKOS.

Nukentėjusiems nuo ka-
rės, surinktos Martaus pra-
kalbose, surengtoje L. Vy-
čių 25 kp., 16 d. Gruodžio,
1916 m., Cleveland, Ohio.

Po 1,00.: A. Visminas, P.
Deksnis, K. Zilinskas, J. Du-
donis, J. Zitkevičius, M. Ka-
zlauskas, P. Katauskas, J.
Brazis, A. Zaladuonis, A. B.
Baltrušaitis, M. Garmienė,
P. Brazaitis, J. Stenulis, K.
Lukjetrienė, P. Ambrazavi-
čius, J. Vilimaitis, M. Raibi-
kiūtė. Smulkių \$16,61.
Viso \$33,61.

Akron, Ohio.

Po 1,00.: J. Brazionis.
Smulkių \$2,97.

Grand Rapids, Mich.

Po 1,00.: J. Kluonis, Z. Ze-
maitis, C. Valinskas, B. Ma-
slauskas, E. Keidis, J. Bei-
noras, L. Dakauskas. Smul-
kių \$6,70.
Viso \$13,70.

Detroit, Mich.

Po \$2,00.: M. Burba, J.
Laukionis.

Po \$1,00.: Ona Cepaičiūtė,
Pr. Kuras, V. Petrauskas,
J. Lieponaitis, J. Strukus,
K. Gendrėnas, M. Grigas, L.
Grigonis, A. Norkauskas, J.
Aleksiūnas, K. Šinuolis, J.
Naujokas, J. Sulca. Smulkių
\$6,65.
Viso \$23,65.

Wl. St. Reymont.

Ant vokiečio

(Vaizdelis).

Vertė I. Augštaitis.

— Marijona, žiūrėk koks
vėžimas važiuoja, matai —
pastatęs dalgį ir šluostyda-
mas žemes, tarė Franas Ku-
leišis.

— Tai turbūt Šilų Juozas
važiuoja ir gal užsukis į mu-
sų kaimą — pažiūrėjus at-
sakė Kuleišienė ir numetus
pjautuvą, nuėjo numaldyti
vaiką, kurs po lazdynų kru-
mais paguldymas, verkė.

Kuleišis gėlendęs dalgį ir
dar sykį pažiūrėjęs į tą pu-
sę, kur iš po ratų kilo stul-
pas dulkių, sušuko:

— Marijona, greičiau, va-
karas jau netoli, o mės dar
turime daug darbo! Ir pas-
pjaudęs abiejų rankų del-
nus, paėmė dalgį ir pradėjo
vėl kirsti nunokusias avi-
žas.

Kuleišienė sugrįžus nuo
vaiko ir pagriebus pjautu-
vą, pradėjo skubiai imti avi-
žas ir risti į storus pėdus.

Abudu begalo skubinosi,
nežiūrėdami, kad prakaitas
stambiais lašais varvėjo nuo
veidų. Saulė nors buvo pa-
vakariuose, bet prie tokio
darbo, o dar skubinant, ro-
dos deginta degino. Nuo įši-
lusių avių ir nuo įkaitintos
žemės, šiluma ėjo kaip iš
pečiaus. Nė mažiausio vė-
jalo nebuvo. Ant dangaus
nesimatė jokio debesėlio, lu-
ris galėjęs būtų paslėpti sau-
lę ir užstoti jos karšties
spinduliams kelią.

Kuleišis retkarčiais gėlen-
do dalgį, apsidairydavo ap-
link. Pamatęs Marijoną la-
bai sušilusią, liepdavo tru-
putį pasilsėti ir atvėsti. Ka-
rtais sumedavo po kokį žo-
dėlį ir tylomis kirtė. Tą ty-
lą pertraukdavo tik dal-
gį žvangėjimas ir šnabzdėsis
sausų avių.

Išvaręs pradalgį, paėmė
vieną varpą ir sutrynęs ran-
kose, tarė:

— Avizos nunokę, gerai
kulsis.

— Žydai jau dabar apie
mus sukasi. Mauša sakė mo-
kės po septynis auksinus už
kartį.

— Apgavikai! — lyg už-
pykęs atsakė Kuleišis. Ne-
pavuostys mano grūdų. An-
tanais, žiūrėk, duos po pu-
santūno.

— Duos ir po aštuonis —
pritarė Kuleišienė. Avizos
kaip sidabras, tik gėrėkis.
Bet ar tu žinai, Stasys Kup-
stas vaidijasi su Raulu už
tą margą, ką daržė turi.

— Tai nieko! Tegul vai-
dijasi. Neilgai jie jį valdys.
Vakar su Stasiu padariau
sutartį, nupirksiu. Parda-
vęs avizas, kiek turėsiu pel-
no, visi eis už tą margą.
Tris šimtai rublių.

— Tris šimtai rublių, tai
ne tris auksinai — atsidus-
us pratarė Kuleišienė. Ar
nudu paskui galėsime ap-
dirbti, o ir su pinigais bėda.
Skolos jau turime virš tuk-
stancio, o pinigynė tuščia...

— Tai niekis — rimtai at-
sakė Kuleišis. Duos Dievas
sveikatą, apsidirbsime. Ant
nupirkto žemės pasodinsi-
me burokų. Fabrikai jų ga-
na daug reikalauja, o ir pel-
nas neblogiausias.

— Bet ar galėsime apsi-
dirbti? Staiga užklausė Ku-
leišienė. Man bus sunku.

— Pasisamdysim tarnai-
tę — linksmai atsakė Kulei-
šis.

dien žiuri kur kitur,
— Zinoma. Zuvis įieško
kur giliau, žmogus kur ge-
riau, bet aš manau, kad bai-
mės nėra.

— Aš vieną žinau šiluose,
tik kasžin ar eitų — tęsė
Kuleišienė.

Kuleišis nudavė negirdė-
jęs paskutinių žodžių. Pas-
pjaudęs delnus ir suspaudęs
dalgio kotą, kaskart labiau
mosavo, o avizos šnabzdėda
mos gulė ant žemės.

— Gražus oras pasitaikė
vasarajaus pjučiai — paty-
lėjus vėl prabylė Kuleišienė.
Šimet ir uždėjo gerai. Pri-
vešime pilną kluoną javų.

Kuleišis nieko neatsakė,
tik nubraukęs nuo kaktos
prakaitą, kirtė avizas. Šlapi
nuo prakaito marškiniai pri-
lipo jam prie pečių, o iš po
senos skrybėlės, per veidą,
sunkėsi prakaito lašai.

— Miežiai irgi jau tuo-
jau reiks pjauti, nes kaip
kur jau matosi baltuoja —
po valandėlės vėl prabylė
Kuleišis.

— Musų žąsis jau nema-
žai prikulė. Už kluono tuoj
viename šniure, teip išmin-
dė, kad sunku bus ir nup-
jauti.

Saulė pamažu slinko va-
kary linkui. Pasidarė trupu-
tį vėšiau. Kuleišis apsidairė
aplink. Orui atvėsus, sujū-
do, sukruto darbininkai ir
pradėjo skubiai pjauti nu-
nokusias avizas. Dalgį ge-
lendymai pradėjo tankiau
girdėtis.

Saulutė pamažu slėpėsi
už miško. Raudoni jos spin-
duliai dar buvo matyti ant
augstų kalnų ir medžių vir-
šunių. Dangus vakaruose
buvo raudonas, lyg nuo did-
žiausio gaisro. Tyla. Klo-
niuose, paupyje ir apie ba-
las, pradėjo kilti tiršti ru-
kai, kurie pamažu kilo ir
tiesėsi pagal žemę. Varlės
balose iškišę galvas, traukė
sutarinę, kiekviena kitokiu
balsu. Jų balsų — kum, kum,
kum; kvar, kvar, kvar; kur,
kur, kur, aidas ėjo per pie-
vas, miškus ir toli buvo gir-
dėtis. Vėžimai viens po ki-
tam slinko namų linkui. Me-
rgaitės vienplaukės, su grė-
bliais ant pečių, dainuoda-
mos ėjo ežiomis, lyg koks
karavanas. Kur tai toli pau-
pyje girdėjosi žasų gurgėji-
mas. Ant dangaus nebuvo
matyti mažiausio debesėlio.
Kur tik akis mės, ten mie-
la, gražu. Sodžiai paskendę,
lapotuose medžiuose, vos ga-
lima buvo pažinti.

Šalis graži, šalis stebėti-
na... Darbo metu, žmonių
pilni laukai. Nuo pat ryto,
iki vėlam vakarui, trusda-
vosi musų žmoneliai, pilni
laimės. Šie metai ypač buvo
geri ukininkams, nes lau-
kuose javai puikiai uždėre-
jo. Žmonės nebijojo laukti
ziemos, nes jautė, kad jų
kluonai ir svirnai bus pilni
grūdų.

Vakarai jau visai pražilo.
Pradėjo temti. Žmonės, ku-
rie iki vėlam laikui pjovė
javus, pradėjo rengtis į na-
mas, vakarienės.

Kuleišis išvaręs paskuti-
nį pradalgį ir nušluostęs
dulkės nuo dalgio, sustatė
pėdus ir rengėsi eiti namo.
Kuleišienė teipgi skubinosi,
kad tik greičiau apsidirbtų
ir gaminti vakarienę. Staig-
a privaziavo vėžimas, ku-
riame Kuleišienė pažino sa-
vo valščiaus vaitą.

(Toliau bus)

DARBAS IR PRAMONĖ

Permátoma didelis išgabenimas medžio. Karei pasibaigus prasidės didelis išvežimas medžio į Europą, kurio ten reiks labai daug prie statymo namų. Šefas pirklybos biuro Edward E. Pratt, išsireiškė konvencijoje medžio pirklių, atsiųsusioje Portland, Ore., kad pirmasis metais, kare pasibaigus, Europa reikalaus medžio, reikalingo prie namų statymo, už vieną milijardą dolerių. Išpildymą tokio užsakymo, Pratt vadina netik interesu, bet tiesiog, privalumu, nuo kurio Amerikos pirkliai neprivalo toli stovėti. Jo nuomone, pradžioje 1917 m. Europoj nepriteklus medžio sieks iki \$400,000,000. Tas faktas nekliudo reikalingumo medinių išdirbinių, reikalingų prie namų statymo, karės sunaikintuose kraštuose. Vienok dar tikrai nežinia ir čia negalima priskaityti, kiek tokio medžio reiks prie namų atstatymo karės sunaikintose dalyse Lietuvos, Francuzijos, Belgijos, Lenkijos ir kitų provincijų, kurios labai daug nukentėjo dėl karės. Vienok abelnei spėjama, kad tose šalyse medžio bus reikalaujama mažiau, už keturis šimtus milijonų dolerių. Tad nors paviršium skaitant, Europa, nors skrupiai imant, reikalaus medžio prie namų statymo už \$800,000,000. Pa prastai, ramumo laikuose Europa pirkdavo medžio kas metai už \$560,000,000. Tad pačedumo prisilaikant ir priskaitant kiek būtų sučėdyta, jei ne karės išgriovimas namų, kuriuos dabar reiks atstatyti už \$360,000,000, tai visgi Europa reikalaus, jei karė tuojau pasibaigs, prie namų atstatymo reikalingo medžio, apie už vieną milijardą dolerių. Jei karė užsitęs ilgai, tad suprantama, pasididins ir medžio reikalavimai. Pastaraisiais metais Suvienytos Valstijos daugiausia apurpindavo medžiu užrubežines viešpatystes. 1913 metais Suvienytos Valstijos pardavė medžio už \$115,000 Rusija už \$88,000,000. Švedija už \$84,000,000. Austrija už \$68,000,000. Kanada už \$50,000,000. Finija už \$47,000,000. Vokietija už \$26,000,000. Norvegija už \$24,000,000 ir Rumunija už \$5,000,000.

Išgabenimai išdirbinių į Pietų Ameriką didinasi. Amerikos pramoninkai daro savo įpėginimus susitarti su lotynų tautomis Pietų Amerikos republikose. Reikia pažymėti, kad iki užsiedimui karės Europoje, Šiaurinių Amerikos transportiniai laivai nelankė net didžiausią portą Pietų Amerikoje, Buenos Aires, Argentinoje. Bet nuo 1 Sausio 1915 metų iki šiam laikui, tą portą jau atlankė 77 Šiaurinių Amerikos republikų laivai. Bėgyje aštuonių mėnesių 1916 m. iš Suvienytų Valstijų išgabenta įvairių tavarų į Pietų Ameriką už \$131,000,000, arba \$45,000,000 daugiau negu per tiek laiko 1916 m. Per tą patį laiką iš Pietų Amerikos pargabenta už \$286,000,000 ir pargabenimas buvo didesniu už pargabenimą tuom patim laiku 1915 m. \$87,000,

000. Skirtumas tarpe išgabenimo ir pargabenimo yra didele nauda Pietų Amerikos republikoms. Suvienytos Valstijos pirkto dukart daugiau tavarų Pietų Amerikos republikose negu joms pardavė. Vienok Šiaurės Amerikos pirkliai šia dienai nepaiso ir visi eina išvien, kad tik Pietų Amerikos pirklybą paimus ir savo rankas. Išgabenimą tavarų iš Suvienytų Valstijų jie tikisi padidinti ilgai nelaukus.

Geležinkeliai pradėjo didelius užsakymus. Iš didžiųjų užsakymų, koki šioje šalyje radosi iki šiol, reikia patėmyti didelius užsakymus geležinkelių kompanijų. Jie didinasi kas mėnesis. Pastaruoju laiku geležinkelių kompanijos užsakė padirbti 12,000 tavorinių vagonų. Išpildymas šito užsakymo ims ilgą laiką ir sutrukdins daugel kitų užsakymų, kurių daugybes iš kitur gauti plieno fabrikai. Geležinkelis New York Central užsakė padirbti 4,000 vagonų. Kitos kompanijos duoda didelių užsakymus padirbimui speciališkų vagonų pervežimui automobilių. Tokio tipo vagonų 1,000 užsakė kompanija geležinkelio Burlington. Firma American Locomotive Co. užsakė padirbti 40 lokomotivų, reikalaujamų Italijos valdžios. Fabrikai gavo užklausimą, ar apsiims padirbti 1917 metais geležinkelių šėnių po \$33,00 už toną. Fabrikantai dar derasi, nes nori gauti po \$35,00 už kiekvieną toną šėnių.

Pirkimas užrubežinių abligų atneštų blėdž Amerikai. Viršininkas federališkojo rezervos skyriaus pasakė bankieriams ir privatiškiems piniguočiams, kad susilaikytų su paskolomis užrubežinėms viešpatystėms. Šioje pasargoje valdininkas nepasako kame priežastis, tik primena, kad užrubežinių abligų ir bondų Amerikoje yra per daug ir tas grumojas kaip Amerikos pirkliams, taip ir ukininkams.

Morganas stengiasi sudaryti naują užrubežinę paskolą. Valdžios atkreipimas atydos į užrubežiams duoda mas paskolas, Amerikoje šia dien yra skaitoma labai išmintingu valdžios pasielgimu ir tikima, kad pasarga šiais šaliai ant gero. Yra manoma, kad šita pasarga yra kaip atsakymas Amerikos piniguočiui Morganui, kurs stengėsi sudaryti naują paskolą užrubežinėms viešpatystėms. Morgano firma buvo davusi prisakymus bankams, kad umu laikui ir su trumpu terminu paimti Anglijos bondus, kuriuos gvarantavo auksas, kurs buvo Ottavoj, Kanadoje. Tokių abligų Anglija būtų išdavus didelę daugybę, išmokėjimui per 90 dienų. H. P. Davison, narys firmos J. P. Morgan & Co., neseniai viešėjo Washingtone, kur turėjo pasikalbėjimus su prezidentu Wilsonu ir nariais federališkosios rezervos skyriaus. Jis norėjo gauti leidimą, kad visos

bankos, priklausančios prie rezervos, galėtų pirkti anuos Anglijos abligus.

Pavojus atgabenamojo aukso. Federališkojo Rezervos skyriaus nuomone, atgabenimas iš užrubežių aukso, Amerikos pramonėje gali iššaukti nesupratusius dēlei paskolų. Šitas skyrius saprotauja, kad Amerika turi turėti užtektinai pinigų ir ne įžeisti užrubežines viešpatystes, jeigu kare pasibaigus nori su jomis sutikime gyventi ir pramonės dirvoje veikti išvien. Tik abejoja, kad piniginius reikalus vedant be atsargumo, kaip kad iki šiol tas buvo, neprisieitų iki to, kad kare pasibaigus, Suvienytos Valstijos, vieton buti turtingiausia šalis, nepasiliktu biedniausia. Todėl reikia abligų terminus padaryti ilgesniais, daugiau laikantės Europos sistemos.

DARBŲ DIRVA

— Brockton, Mass. Visi kalviai straiškavo, reikalaujanti pakėlimo algų. Straiška laimėjo. Gavo pakelti algas ant 2 dol. į savaitę.

— McAlester, Okla. Angliakasiai straiška laimėjo. 9,000 darbininkų gavo pakelti algas.

— Toledo, Ohio. Mergaitės, dirbančios prie telefonų, straiškuoja. Priežastis, kad kompanija pavėrė keturias mergaites, kurios priešė prie unijos.

— Hamilton, Ont. Walter & Wood kompanija pakėlė darbininkams algas 10 nuosimčių.

— Detroit, Mich. Šėšių teatrališkų kompanijų darbininkai įsteigė savo uniją.

— Port Arthur, Tex. Mergaitės prie telefonų straiškuoja. Jos reikalauja daugiau algos. Pirmiau gaudavo nuo 18 iki 36 dol. į mėnesį, dabar reikalauja nuo 22,50 iki 50 dol. į mėnesį.

— Knoxville, Tenn. Brookside Catton Mills darbininkai straiška laimėjo. Kompanija 10 nuosimčių pakėlė algas.

— Duluth, Minn. 3,000 darbininkų, kurie dirba geležies kasyklose, Wisconsin Minnesoto ir Michigano valstijose, gavo pakelti algas 10 nuosimčių.

— Cleveland, Ohio. American Steel Co. fabrikas užsidarė dėl stokos anglų. 4000 darbininkų pertai neteko darbo.

— Sioux City, Iowa. Siu- vėjai buvo sustraiškavę, reikalaujanti sutrumpinimo darbo valandų. Straiška laimėjo. Dirbs 9 valandas.

— Hamilton, Ont. Cigar- dirbiai unijistai, straiškuoja. Reikalauja pakėlimo algų.

— Shawanee, Okla. Gatve- karių darbininkai straiška laimėjo. Kompanija sutrumpino darbo valandas ir pakėlė algas.

— Detroit, Mich. Grand Trunk geležinkelio kompanija pakėlė algas 20 nuosimčių visiems prie geležinkelio dirbantiems darbininkams.

— Rochester, Pa. Olive Stove kompanija pakėlė darbininkams algas 10 nuosimčių ir sutrumpino darbo valandas.

Iš Lietuvos Gyvenimo

LIETUVUOJ

Vilnius. Ikišiol vokiečiai miesto reikalams yra pavadę 900,000 markių. Iš vokiečių sandėlių miestas yra gavęs maisto už 2 su viršum milijonų markių, kurių teip pat dar neišmokėjo. Naujai įsteigtoji skolinamoji kasa Vyr. Vad. rytuose ketina ir toliau miestui padėti didžiomis paskolomis, tačiau tik- tai ta išlyga, kad šalia kitų mokesčių, miesto gyventojai sudėtų dar 1,000,000 rublių. Iš pradžių šita suma buvo ketinę sumiti vienu sykiu, priverčiamu mokesčių. Bet miestiečiams prasant, valdyba nusprendė pabandyti pirma paprašyti iš miesto 1 milijono rublių paskolos. Jei tatai nepavyks, tai bus verste priversti sumokėti tiek mokesčio. Skolintojams už paskolą mokės šešis nuosimčius. Paskolos grąžinimas prasidės šeštą mėnesį kare pasibaigus. Kasmet mokės penktą dalį paskolos, per penkerius metus susitaikinus bus išmokėta visa paskola. Pakol sudarytas Paskolos Komitetas. Pildančiojo skyriaus nariais išrinkta Grf. Liubensk'is, dr. Dembovsk'is, grf. Biberšteinas, Niedzialkovsk'is, graf. Tiškevičius, Kymantas, dr. Šaulys, dr. Bachmiličius, Pinesa, Epšteinas, Kamberis, adv. Rosenbaum'as ir Seiferis. Pirmininku išrinktas Kognotovskis, pavaduotoju Pinesa. Sutarė pirmąjį paskolos komiteto ir pildančiojo skyriaus susirinkimą padaryti rugsėjo 12 dieną.

Gudų laikraštis "Homan" nuo rugsėjo 1 d. š. m. leidžiamas drauge lotyniškais raidėmis ir kirilica.

Administracijos žvilgsniu Lietuva dabar sutvarkyta vokiečių bjauriausiu būdu, kokį galima įsivaizdinti. Tvarkymo pamatan padėta sistema — suskaldyti visą kraštą į smulkius lopinėlius, kuopiliausia izoliuoti (atskirti) visame kame vienas toks lopinėlio rėdymas pavadant vien vokiečių kareiviams, arba vokiečių valdininkams. Vietiniai žmonės tik kviečiami, kaip vokiečių įsakymų pildytojai, kiek be jų galima apsieiti.

Suvaržymas kuodidžiausias: be vokiečių leidimo negalima pavažiuoti iš vienos parapijos į kitą, negalima kartaus nueiti net iš kaimo į savo parapijos bažnytkiemį, o jeigu kam reikalas pavažiuoti kur toliau, sakysime, iš Šiaulių Vilniun, dažniausiai negalima gauti leidimo visai, arba tenka jo laukti du-tris mėnesius.

Visiems krašto gyventojams jau baigiama duoti pasai su fotografijomis, net vaikams, jei turi daugiau 10 metų, ir be paso nevalia iš kaimo nė žingsnio padaryti.

Beveik visai uždrausta ben kokia apyvarta. Nevalia nieko valgomųjų daiktų ar gyvulių vežti parduoti net kiton parapijon, o jei išveši savo bažnytkiemiu, dažniausiai viską suima tie patys vokiečiai, geriausia me atsitikime mokėdami pusę arba vieną trečiąją prekės dalį. Ir dėl tos priežasties teip yra, kad kaime galima gauti rugių po 2 rub. pudas, o mieste mokama buvo 19 rub.

Decentralizuotas spaudi-

mas yra palietęs ne tik ekonominį, bet ir kultūrinį ir visuomenės gyvenimą, šelpimo darbą, administracijos dalykus, žodžiu, viską. Ikišiol nėra Lietuvoj nė vienos švietimo įstaigos, kuriai vokiečiai būtų pripažinę tiesą praplėsti savo veikimą, bet apskričiu. Jei kas daroma vokiečių įsakymu, turi būti daroma tik savo daugniui: jokio susinešimo su kitais, jokio bendro platesnio darbo!

Su draugijomis yra tas pats, kas su mokyklomis. Vokiečiai legalizavo ir patvirtino visas senias buusias draugijas, bet ir jas suskaldė į mažus šapalėlius. Kurios jų plėsdavo savo veikimą ant visos Lietuvos, turėdamos savo centrą ir savo skyrius, dabar negali veikti centralizuotai: įstatymais centrai leidžiama gyventi ir veikti sau, be jokio oficialio susinešimo.

Tas pats suskaldymas praktikuojamas ir dėl karės nukentėjusių šelpime, administracijos reikaluose, teisme — visus reikalus, ar tai būtų vietos reikalai, ar platesnės reikšmės, turi aprūpinti vietinė vokiečių įstaiga. Žodžiu, šiandien visa Lietuva virto didžiausiu kalėjimu, Prūsų žandarų budriai dabojamu!

("Nauj. Liet.")

Švedų laikraštis "Tid." duoda žinių iš gyvenimo Lietuvoj. Laikraštis sako, kad lietuviai nevisuomet paklusūs vokiečiams. Neseniai vokiečiai Gardino gub. ir ne toli Kauno varu vertę žmones dirbti karės darbus.

Tarp žmonių pasklido kalbos, kad minėtieji darbininkai busi siunčiami rusų karės frontan prie karės darbo arba net išretusių karių menės eilių papildymui. Tai gi daug lietuvių iš sodžių bėga miškuosna, kad galėtų pasislėpti nuo vokiečių Ant didžiųjų kelių pasirodė lietuvių žemininkų pulkai, kurie užplūdinėja mažesniais bureliais išsisklaidžiusią vokiečių kariūmenę. Kurį laiką nė vienas vokiečių oficeras nedrįso rodytis visoje Vilniaus apylinkė. Susirėmę lietuviai su vokiečiais ties švenčionimis, atėmė iš jų patrankas, 14 granatų skrynių, kurias nuskandinę viename pelkyne. Žinoma, vokiečiai suėmė daugybę gyventojų, kuriuos atidavę karės teismui arba nusiuntę pozicijoms kasinių kasti. Varšavos general-gubernatoriaus leidžiamame laikraštyje esą išspaudinta visa eilė lietuvių nubaustų mirtin. Pastaruoju laiku Vilniaus Aušros vartų Dievo Motinos bažnyčioje, kurią lanko daugybė katalikų maldininkų, platinama proklamacijos, kurstančios prieš vokiečius. Dabar Aušros Vartų bažnyčion maldininkų plūdimas kiek suvaržyta ir bažnyčią saugoja vokiečių sar-gyba.

("Rygos Garsas")

Lietuvių politikos orientacija pradėjo reikštis 1905 met. Tada lietuviai, susirinkę Vilniuje seime išdrįso pasakyti savo kaimynams, ko geidžia, nurodė jiems, kad Lietuva turi būti lietuviams ir kad lietuviai gali visiškai apsieiti be neprašytų padėjėjų, gali patys tvarkytis savo tėvynėje, ir kad nuo šio laiko patys sau klosis ate-

ties kelią.

Šis momentas kaip tik yra tas, kurio mes jau seniai laukiame: dabar jau tikrai galima ir butinai reikalinga apsvarstyti visą tai, kas pirmiau buvo negalima išdirbti ir nusistatyti visiems bendra, aiški orientacija. Visi turime stoti į darbą. Atminkime, kad kiekvienas esame tautos narys, vadinasi, tėvynės pajiega, — tėvynės, kuri laukia iš mūsų kiekvieno pasišventimo ir darbo. Turime mesti partijų ginčus, egojistingą netinkamą šiuo metu sriovių reikalų gynimą. Imkimės visi kaip vienas milžiniško tėvynės ir tautos darbo. Dabar visos tautos užsiėmusios ne partijų reikalais, bet savo tautos likimu, tėvynės ateitimi. Dabar kur nėra vienybės, ten prazutis. Tam geras pavyzdys Grekai. Mės lietuviai, neturime daryti naujų istorijos klaidų. Reikia atminti, kad jau gal but netoli ir tautų taikos konferencija. Tam ir reikia ruoštis.

Užplūdinėjimas, niekinimas dirbančių tautai žmonių yra, šiaip ar teip nelietuviškas darbas, nusižengimas tėvynei. Tuo stabdomas ir visas tautos darbas ir rodoma, kad lietuvių susipratusių tautos lyg ir nėsama, o esama tik kelių prie šingų viena kitai partijų. Tėčiau yra vilties, kad visi žmonės susipras ir imsis bendro tėvynės darbo, kuriam jau beveik visa tauta pasišventusi. Musų tautos susipratimo valanda seniai jau išmūšė, taigi nesivėlinkime, nelikime nuo kitų tautų, o visa energija ir sveikata dirbkime.

M. Miliauskas.

RUSIJOJ

Ekaterinodaras. Š. m. rugsėjo 27 d. nežinomi žmogūdziai dieną apie 2 val. po piet nušovė Ekaterinodaro kleboną kun. Bronislavą Namiotkevičių ir jo virėją J. Kauniukę. A. a. Br. Namiotkevičius tikrai laikinai kaipo tremtinis, klebonavo Ekaterinodare. Jo g tikroji vieta Zbiunoje, Lomžos gub. Seinų vyskupijos, nes jis ten prieš užėisiant vokiečiams klebonavo. Jo virėja, J. Kauniukė kilimo iš Lukšių parapijos, Naumiesčio ap. Suvalkų gub., Aržuolupių kaimo, dar visai jauna 18 metų mergaitė. A. a. kun. Br. gimė Lazdijuose, Suvalkų gub., 1869 m. Jo tėvas buvo lenkas, bet motina lietuvė. Vienok jis, sulenkėjusiame miestelyje užaugęs, save laikė daugiaug lenku, negu lietuviu, bet lietuviškai, dzukų tarme, galėjo kalbėti.

Mokslus išėjo iš pradžios Suvalkų gimnazijoje, o paskiau, baigęs Seinų seminariją, 1892 metais buvo įšvestas kunigu. Ilgus metus išbuvo vienoje vietoje Bargla-voje kamenditorium, o paskui buvo paskirtas Zbiunos (filijos) klebonu.

Byvo tai atviros, geros širdies kunigas; mėgdavo į akis tiesą sakyti, buvo darbštus, doras ir vaišingas žmogus.

Ekaterinodaras jam nepatiko: visą laiką jis ten nebuvo... rengėsi kur kitur išvažiuoti, tarsi nujausdamas savo nelaimę.

Apie jo nušovimą nieks nieko tikro negali pasakyti, nes nieks tikrai tų žmogūdzijų nematė. Sako, buvę trys vyrai, kuriems duris pabarškinus jis atidaręs. Tada jie jį užpuolė. O kad tame laike pasirodė kitose duryse jo

virėja, tai jie, kšmo, jė bebėgėmu, nušovė. Tačiau nesuspėję nieko paimti, pa bėgo.

Kn. J. Škinkis.

AMERIKOJ

Lawrence, Mass. Čia yra keliolika draugijų ir kuopų. Net miela darosi, kaip jos visos susivieniję, bendrai darbuojasi labai nukentėjusių mūsų brolių. Tik gaila, kad apie tai labai mažai rašoma mūsų laikraščiuose.

Rods, yra čia vyrukas "maža varguolė", kurs į savo organą tankiai rašo iš mūsų miestelio žinias, bet kas iš to, kad pats nieko nenusimanydamas apie jokių reikalus, savo rašymais tik neapykantą sėja tarp vietos lietuvių. Pats, apart vienos kuopelės (kurioje ir išmoko tik kitus peikti ir pats nieko neveikti), niekur nepriklauso ir niekur prie naudingo darbo neprisideda. Bet tegul sau sveikas rašytų, jei bent rašytų teisiybę, apie visus lygiai. Bet dabar kitus niekina, peikia, o kaip jo prieteliai, kurie spjaudė ir niekinę religiją ir bažnyčią, eina atlikti išpažintį ir ima šliubą toj pačioj bažnyčioje, kurią neseniai niekino (toks atsitikimas čia buvo prieš kelias savaites). Kodėl apie tokius veidmainiavimus nieko nerašo "mažoji varguolė"? Juk tai yra faktas.

15 dieną Gruodžio turėjo įvykti Tautiškos savaitės vakaras, kuriame buvo paskirta prakalbos. Kalbėti atvažiavo M. Salčius, bet dėlė blogo oro, prakalbos neįvyko, ir visas tapo atidėta vėlesniam laikui.

Turiu priminti, kad mūsų kolonijos lietuviai labai mėgsta laikraštį "Dirvą". Čia "Dirvos" päreina pardavimui keli dešėtkai pavienių numerių, kurie yra išperkami greičiausiai-laiku; žmonės ją perka, skaito ir giria.

Gailiunų Jonas.

Grand Rapids, Mich. Čia atsibuvo prakalbos, kuriose kalbėtojum buvo A. M. Mar-tus. Kalbėjo apie nuteriotą Lietuvą, jos vargus, nelaimes ir apie pabėgėlius, kurie pabėgo iš Lietuvos, dėlė karės baisenybių. Buvo rinkta aukos sušelpimui nukentėjusių nuo karės. Surinkta \$23. Apart to susitvėrė draugija, kurios nariai mokės po dolerį kas mėnesis, sušelpimui nukentėjusių dėlė karės lietuvių.

Yra reikalingumpriminti, kad Grand Rapids miestas yra garsus fabrikais medinių išdirbinių, tad čia netruksta ir lietuvių, amatninkų toje srityje. Besilankant čia p. Martui, susitvėrė daildyzių (steliatorių) bendrovė. Prisi-dėjusieji prie šios bendrovės, žada įnešti sumas pinigų ir sudarius tam tikrą kapitalą, pardavinėti šėrus, o kare pasibaigus, važiuoti į Lietuvą ir ten įsteigti fabriką, dirbimui medinių išdirbinių. Šėrai šios bendrijos bus pardavinėjami po šimtą dolerių. Ikišiol bendrijon įstojusių tarpe randa-si tokios ypatos, iš kurių vieni prisizada bendrijon įnešti po tukstantį, kiti po šėptynis, dar kiti po penkis šimtus dolerių. Tikimasi, kad netrukus ši bendrija išsiplatinis ir narių turės 300—500. Linkėtina šitai bendrijai kuogeriausių pasekmių.

Andrius.

Susivaziavimo belaukiant. Susivaziavimas, kuriame bus tariamos apie vienybę ir bendrą veikimą, jau artinasi. To susivaziavimo laukiant, agitavimas nesiliauja. Agitavimo tikslas, kad "aš" būtų pirmybėje, o viskas paskui. Nelemtas fanatizmas ir siauras partypiškumas. Neveizdint vienokio, reikia manyti, kad busiantis susivaziavimas visgi padarys kokią nors naudą, užmegs kokį nors vienybės mazgą. Turėtų susivienyti visos trys sriovės, įsteigiant komitetą, susidedantį lygiomis dalimis iš atstovų nuo visų trijų sriovių. Jeigu dėl fanatizmo viena ar kita sriovė nenorėtų vienytis, tai bent kitos dvi turėtų tai padaryti. Jeigu vienos ar kitos sriovės atstovai nenorėtų vienytis, nenorėtų išsizakinti savo "aš", jie bus kaltininkais akyse tos dalies mūsų visuomenės, kuri šią dieną geidžia vienybės, geidžia

Tveriasi bendrovė. Nese-
niai įsikūrė bendrovė, ku-
rios tikslas yra auginti ka-
pitalą Lietuvos atstatymui
kareiv pasibaigus. Kol kas
iš pradžių, pagal p. Karu-
žos skelbiamas žinias, šita
bendrovė nors lėtai žings-
niais žengia, bet visgi žen-
gia ir jei žmonės supras ber-
drovės tikslą, kapitalas ga-
lės susirinkti nevėsi ma-
žas.

tuvos vardas, prasimusi
per svetimųjų slopinimų b
ngas ir pasiekė Europos
Amerikos spaudą, kuri p
saulių paskelbė ir svetima
tautas priedė prie suprat
mo, kad tarp daugelio p
vertgųjų, dar egzistuoja
čių tautų, gyvuoja dar
lietuvių tauta, kurią ikiši
niekas nepažinojo, arba p
žinojo labai mažai. Ir ač
tam, svetimtaučių spaudos
pranyko kokia ten slavų i
svajota "šiaurinė Lenkija
ir vieton tos, figuruoja ja
tikroji Lietuva. Ypatinga
svarbu atminti, kad Voki
tija, viena iš didžiųjų Eur
pos viešpatysčių, kuri p
mausv skriaudė ir engė Li
tuvą ir tą patį šiandien dan

Fanatizmas mūsu tār-
 irgi šisais metāls sūk-
 Vienur ar kitur, jei veik-

Mūs-gi, išeivju tarpe, s
nĕjie metai palieka nelem
atminĕjai tai nuskumin
Čicagos bankierju-lietuvi
kurie tuomi savo nepasi
kimu prisidĕjo prie paz
nimo lietuviu vardo. Pu
bĕdos su tuom viskuom d
butj, jeigu prie to nereik
priskaityti žmonių, lietu
medeginj nuskriaudimā
mtais sunkiai uždirtir
ir skatikų. Žmonelĕs, dar
ninkai, rinko skatikā pa
skatiko ir juos dĕjo atsig
nimui nuo juodosios dien
ir ėdĕjimui dĕjo pas liet
vius, į lietuviškas bank
o ėia bankieriai jį pinig
eikvojo pilnomis saujom
Ir kuomet pinigus išeiku
jus, žmonĕs pareikalavo s
vo skatikų — nĕra. Da
iš tų vargdĕiniu, kurie ne
ko savo sunkiai uždirtir
skatikų, nukentĕ fiziskai,
ti ir savo protā nuskriaud
Už kiek laiko gaus ke

ir Kelmelis.

Teisybės darbininkai jau pradeda rodytis. Visi eilėje mečiame pagelbon.

A. Grigalius.

“Hill’s”

as,
A-

"Lietuvių Diena" at
siminus.

Budamas užverstu dabais, besirengiant prie "Tutuvių Dienos", neturėjau progos parašyti kelių žodžių išreiškiant savo nuomoną link Clevelando lietuvių. Čia jau ir pervėlai atsliepti, bet tikiuosi, kad gerbiama "Dirvos" redakcija neatsakys patalpinti savo laisraščio špaltose, šiuos man kelis žodžius.

Kas iš šalies tēmijo be
rengimą prie "Lietuvių L
nos' tai tik galėtų vi
smulkmenas aprašyti. Aš
pažymėsiu tik tą, kas y
tingai man puolė į aki.

“Lietuvių Diena”, tai
vo kvotimas lietuvių ir l
kad atskyrimas grūdų
pelų, nes ta diena par
mums su kokiais lietuvi
mės turime draugauti,
kiaus galime mylinkaiti p
tikrų lietuvių, mylinčių
vo tautą, šalį ir brolius,
rie kaina vargą. Iki
mes negalėjome atskirti,
ris yra sąžiningas, pilb

uzsajautos ir pasirengęs
štai pagalbą nukentėjusieji
nuo karės. "Lietuvių I
na" atskyrė. Męs, clevelandiečiai, kurie buvome su
pietė į burelį ir ėjome r
ti aukų, gal tulas iš m
visą dieną buvo neval
gal nekurię dalei peršal

**Eikime jiems pa-
gelbon.**

Gerbiamas Dr. Graičūnas, per "Dirvą" ragina mus, Amerikos lietuivius, imtis prakilnesnio darbo negu rengimas šokių ir balių, ypač šiame momente, kuomet Europoj kareji siaučiant, mūsų broliai, tėvynėje, badu miršta, kaip ekonomiškai teip ir dvasiškai. Ragina, kad mes čia gyvendami laisvėje, nesilinksmintume perdaug ir sureitinę "balius" ir šokių, tą laiką sunaudotume naudingesniems tikslams, kuriuose mes galėtume rasti daugiaus naudos ir tuomi pradėtume gaminti maistą savo tėvynės atčiaiui, kuomet mus tėvynė pradės kelti iš šios žiauriosios karės patalo.

Tas viskas yra svarbu ir ta svarba paeis nuo mūsų kaip mes busime prisiruošę prie tos savo ateities. O kad prie ateities gerai prisirengsime, aišku, kad reikia ilgėnio laiko ir todėl, kad laiką perdaug neaikiuoti, bet naudoti jį prisiruošimui, būtinai yra reikalingu suretinti tuos šokus ir balius.

Visai išnaikinti šokius
lyg ir negalima, nes gera
žinome, kad lietuviškasis jau
nimas, čia Amerikoje, tik
ir maišosi tarpe lietuvių, de
lei šokių; atitinkim nuo ju
šokius, jie susisėbraus su
svetimtaučiais, arba laik
praleis ant gatvių kampu

paskui turėjo sirgti ir praeiti lovoje keliatą dienų, bet lengva tam buvo kentėti, nes žinojo, kad vienos dienos pasišventimas gal sušels dešimtį badaujančių brolių tėvynėje. Musų pasišventimas, musų trusas, ne-nueis niekais; mes busime įrašyti į ateities istorijos lakštus, kuriuos nevenas išgelbėtas nuo bado, skaitys.

Nenorėčia jau mesti žvilgsnį į besirengimo laiką, bet sąžinės vedamas, turiu nors trumpai paminėti.

Kaip kitose kolonijose, taip ir Clevelande, buvo nemažas sujūdimas. Daugelis jausdami sove tikrais lietuvišiais, dirbo išsijūse, nežinodami ant savo nuostolių ir brangumo laiko. Komitetas veikė kiek galėdamas, laikraštis "Dirva" kiekviename numeryje priminė lietuviams svarbų momentą ir ragino spieštis į kruvą aukų rinkėjų, žodžių, tuli tėvyniniai dėjo visas savo pastangas, ar dirva, kad tik pasekmės būtų kuopukiausios. Bet... pasekmės, pasekmės... Iš 10,000 lietuvių gyvenančių Clevelande, vos ne-vos galėjome surinkti 600 aukų rinkėjų. O kurgi dar 9,400? Juk čia visų buvo šventa priedermė. Lūdina ir skurdu. Broliai, ir sesės, ar pareina kada į mintį, kad panaši nelaimė užkluptų jus. Ką tuomet darytumet? Ar nesišauktumet prie lietuvių? Ką jautytų jų širdys, matan, kad lietuvis, brolis, nenori pagelbėti nelaimėje? Tokie tik jau raudonuoti reikia.

Jeigu burelis iš 600 ypatų surinko auką virš 4000 dolerių, tai kiek gi butume surinkę, kad bent pusę lietuvių būtų susispietę į vieną burį? Lengvai butume galėję lenktyniuoti su Chicago, New Yorku, ir kitomis didžiomis lietuvių kolonijomis. Neapsimoka daugiau ir rašyti, jau po laikui.

Clevelande lietuvių biznierių yra pusėtinai skaičius. Dauguma iš jų gyvena vien tik iš lietuvių, bet "Lietuvių Dienoje" jų radosi gal tik dešimta dalis, kurie savo laiką pašventė mielaširdystės darbui. Taigi "Lietuvių Diena" aiškiai parodė, kokius mes lietuvius biznierių turime lankyti ir remti. Tokius biznierių, kurie šaltai atsinešė į "Lietuvių Dieną", kurie galėjosi savo laiką pasvęsti toje dienoje arba kurie žiauriai pasielgė su aukų rinkėjais, neremkime jų, nes jie darydami biznį iš mūsų, neskaitydami save lietuvišiais, nenori eiti į pagalbą sykiu su mumis dėl badaujančių brolių tėvynėje.

Tuos tikrai remkime, kurie "Lietuvių Dienoje" per visą dieną su automobiliais lakstė iš vieno miesto krašto į kitą. Visų pirmiausia turime nepamiršti p. A. Kranauską. Jis parodė savo energiją besirengiant prie "Lietuvių Dienos". Jis veikia ir toliau. Nuo tokio biznieriaus daug ko galime tikėtis. Paskui nepamirškime p. R. Zitkevičių, A. B. Bartošiūnų, L. Baltruokį, T. Ūnūrą, J. Bindoką, J. Šalčią, ir J. Skunskį, kurie visą dieną iki vėlai nakčiai pašventė laiką su automobiliais. Tuos biznierių turėtų lietuvių remti.

J. Čerlauka
"Lietuvių D." sekr.

Prašymas.

Chicago lietuviai prisi-dėjo ir imsi dalyvumą "Al-lies Bazare". Tame Bazare dalyvauja Amerikonai, Anglai, Francuzai, Rusai, Serbai, Rumunai, Montonegrai, Italai, Lenkai ir mes, Lietu-viai.

Idant padaryti šiek tiek pinigų dėl karės nukentėjusių, reikia, kad lietuviai savo "booth" turėtų kuodau-giausia įvairių lietuvių ty-piškų išdirbinių pardavi-mui. Todėl varde nukentė-jusių nuo šitos žiaurios ka-rės lietuvių, mes, Chicago lietuviai, atsišaukiame į vi-sus Amerikos lietuvius, ypa-tingai moteris ir paneles, kad siųstumetė rankų dar-bo išdirbinius.

Siųsdami parašykite laišką, paženklinant, ar norite parduoti, ar aukaujate; jei-gu parduodate, tai kiek už tokius daiktus norite.

Visi daiktai užbaigus iš-parduoti, bus surokuoti ir ir pinigai prisiųsti, o neiš-parduoti-gi, bus sugrąžinti atgal siuntėjams.

Pageidaujama, kad mo-teris ir paneles, prisiųstų sa-vo rankų išdirbinius, kuriuo-se yra išreikšta lietuvių ty-piška daila. Vyrai, kad pri-siųstų teiggi savo rankų darbus, kaip tai visokius iš-pjaustytus rankomis dai-ktus. Siųsti reikia ant tokio antrašo:

Mrs. J. Zimontienė,
3252 So. Halsted st.
Chicago, Ill.

Visi siuntiniai, kurie no-rima parduoti, turi būti iš-kalno apmokėta siuntimo kaštai, siuntiniai aukaujami gali būti siunčiami C. O. D.

Visi siuntiniai turi būti prisiųsti ne vėliau 5 dienos Sausio, 1917 metų.

Visas darbas yra varo-mas per Chicago Lietuvių Centralinį Komitetą ir Chi-cagos Draugijų Sąrašį.

Mes meldžiame Jusų pagel-bos šiame darbe, varde mu-sų vargančių brolių ir se-serų.

Rezoliucija

Priimta burelio Clevelando lietuvių.

Cleveland, Ohio.

Gruodžio 17—18

Mes, burelis Clevelando lietuvių, susirinkusieji ap-vaikščioti sukaktuves 20 me-tų gyvavimo Tėvynės Mylė-tojų Draugijos, išnešame šią rezoliuciją:

Kadangi jau treči metai yra liejamas žmonių krau-vas Europos karėje,

Kadangi toje karėje yra liejamas krauvas ir mūsų bro-lių lietuvių, kariaujančių už sietimųjų prietikius, ir tai kare galio nesimato,

Kadangi Lietuva nuo me-tų eilių buvo slopinama Eu-ropos tautų ir jos vardas pasauliui viešai nebuvo skel-biamu, ir

Kadangi Vokietija pada-rė iniciatyvą, kad užbaigti karę, pradant taikos ta-rybas, ir

Kadangi Vokietija, kaipo pirmutinė iš Europos tautų pripažįsta Lietuvą ir savo iš-lygose reikalauja įsteigimo nepriklausomos Lietuvos karalijos,

Tad mes, šiame susirinki-mie išreiškiame Vokietijai savo dėkingumą už oficial-šką pripažinimą Lietuvos ir už norą užbaigti žiauriją karę.

Varde susirinkimo:

J. Urbšaitis,

J. J. Žilka,

J. J. Januška.

Valdiška pasarga kudiškių tėvams ir gemančius priimančioms akušerėms

"Dirvos" Redaktoriui, Clevelando mieste, Cuyahoga paviete.

Pone:—

Manome, kad tamista pa-talpindamas savo rėdama-lietuvių laikrastyje "Dir-va" čia tamistai atsiumia-mą, valdišką pasargą, pas-kelebiant tiesų reikalavimus, registruoti naujai gimusius kudiškius ir perspėti apie gydymą kudiškių akių, atlik-si didelį patarnavimą kudi-kių tėvams ir pasitarnausi žmonių gerovei.

Emigracijos departamen-to viršininkas
John Prucha.

APREIŠKIMAS.

Gruodžio 15 dieną 1916 m., komisorių Sveikatos De-partamento Dr. Bishop, su-šaukė į miesto rotušę visas akušeres, gyvenančias Cle-velando mieste, kad joms aiškiai pasakyti apie jų pa-reigas, kokių iš jų reikalau-ja tiesos valstijos Ohio. Su-sirinkimas atsituvo Coun-cil Chamber kambaryje, kur ponas Prucha nuo Emigra-cijos biuro ir ponas Breyer nuo Muncipališkojo teismo, susirinkusios akušerės dalykus ir tiesas išaiškino.

Susirinkimas atsituvo ne su antigonizmo tikslu prie-pačias akušeres ar prieš jų profesiją, bet, kad joms aiš-kiai pasakyti, ko tiesos nuo jų reikalauja ir tuom patim joms patarti, kad trukstant kokios pagalbos, jos nereika-lauja kreiptis ir įieškoti pa-tarimų pas kokius pašalie-čius, agentus, kuriems rei-kia užmokėti ir tai tankiai gaunant klaidingas infor-macijas. Tokiose atsitiki-muose, akušerės privalo in-formaciją dėl, kreiptis į Sveikatos Departamento val-dininkus, kur visuomet gaus patarimus teisingus, dykai.

Tiesos reikalauja, kad naujai gimusi kudiškių bū-tų registruojami ir pers-pėjama apie naujai gimusių kudiškių akių gydymą, ar turint aklumo ženklus, ku-rie nors iš pradžių nėra dar aklumu, bet dėl ne at-kreipimo greitos atydos, ku-dikiai pradeda apakti ir lie-kasi aklais amžinai. Šitie du dalykai yra labai svar-būs ir jie privalo būti žino-mi visiems ateiviams.

Gimimo registracija yra skaitoma: "Kiekvienas, naujai gi-męs kudiškis valstijoje, ku-greičiausia turi būti regist-ruotas toje vietoje, kurioje kudiškis gema. Suėjus 10 die-nų po kudiškio gimimo, prie-gimdymo būvęs daktaras ar akušerė, turi registruoti naujagimį, distrikte tam ti-kroje blankoje, pagal kurios yra išduodama naujagi-miams tam tikri gimimo pa-liudijimai. Jeigu prie gim-i-mo nebūtų daktaro ne akušerės, tad registravimo for-mas turi atlikti, tėvas, mo-tina, namų savininkas ar randauninkas, kaimynas, užveždėtojas ar viršininkas, viešos ar privatiškos įstaigos, prie kurio arčiau-sia kudiškis gema, kurie tu-ri ziną perduoti distrikto registracijai nevaliiau kaip 10 dienų bėgyje. Tą viską padarius, registracijos sek-retorius išduos gimimo pa-liudijimą arba sertifikatą".

Tėvai turi butinai įsitė-

myti svarbumą registravi-mo savo kudiškių, kad nesu-silaukti kėblumų, kuomet kudiškis paaugęs, užbaigia mokyklą ir eina įieškoti darbo. Pagal tiesas, vaikas ar mergaitė, einant įieškoti darbo, turi turėti paliudij-i-mus, prirodančius kaip seni-jie yra, o tokiam atsitiki-me, niekur gimimo paliudij-i-mą gauti negalima, jeigu nėra registruota gimimo re-korduose.

Antras punktas tiesų apie kudiškių akių apsaugą, skai-tomas:

"Turi būti akušerės pri-valumu, kiekviename atsitiki-me, dabotis, kad iš jos priezasties kudiškis netaptų aklų. Žinotina turi būti, kad apsaugojimui nuo uždegi-mo naujai gimusio kudiškio akių, nenaudoti netinkamų vaistų; tas turi būti žinoti-nu visiems daktarams, hi-rurgams, akušerėms, slau-gytojoms, ligonbučių daziu-rėtojų, tėvams ar kas ne-būtų, ligonbučio viršininkas ar administratorius, ku-rio globoje budamas nauja-gimis kudiškis neteks akių šviesos, bus baudžiamas pir-mu kartu nemažiau kaip 50 dolerių ir ne daugiau kaip 100 dolerių, o antru ir tre-čiu kartu bus baudžiamas nemažiau kaip 100 ir ne daugiau kaip 300 dolerių. A-part to prokuratoriui yra lei-stina reikalauti didesnės baudos tokiems, dėl kurių kaltės kudiškis neteks akių šviesos, liks aklų.

"Kiekvienas kudiškio akių uždegimas, paraudonavimas ar permaina natūrališkos iš-veizdos, kuogreičiausia turi būti raportuota Sveikatos Departamentui.

"Visi čia pažymėti praser-gėjimai, yra vadinami tieso-mis šios valstijos. Visi tie reikalavimai turi būti pil-domi su didžiausia atyda. Raportai, siunčiami Sveika-tos Departamentui, arba re-gistracijos kancelerijon, vi-suomet turi būti paduoti raštu, be atsisveigimo, ku-kiu keliu raštas yra prista-tomas, pačiu ar ypatingai".

Mes čia turime priminti, kad sykiu mums buvo rapor-tuota, kad viena motina, pa-tėjus savo kudiškio raudon-nas akis, mazgojo jas pienu, o kitas atsitikimas vėl yra buvęs, kad motina savo ku-dikiui akis mazgojo net šla-pumu (urine). Ir nėra rei-ka-lo stebėtis, kad tarpe to-kių žmonių, kurie tik tiek supratimo turi apie kudiškių auklėjimą, taip daug yra aklų žmonių. Tokiose atsitiki-muose reikia kreiptis prie Sveikatos Departamento ir čia nieko nekaštus. Vais-tus valstija duoda dykai.

Emigracijos Biuras ir Departamentas Viešosios Labdarybės, Clevelan-de Miesto Rotušėj.

Raštų apžvalga.

(Tąsa)

porą kartų atlenkus, tuo-jaus nulužta. Kurkas geriau išrodytų ir būtų praktiškes-niu, kad viršeliai būtų spal-vuotos popieros. Pats ant-galvis netikęs, jis greičiau tiktų kur ant senos tvoros, bet ne ant spaudinto leidi-nio; raidės visai sukreivotos ir sustatytos taip, kad žodžiai visai ne atsiskiria. Piešinys perstatyti reginį, kurs suprantamas gal yra tik vienam piešėjui. Kokia-me tai miglotame lauke sto-vi dvi šmėklos, lyg nakti-niais marškiniais apsvilkę, lyg būtų moteris, nes su il-

(Toliaus bus)

Giria žaliuoj.

Ak! tu giria mus žaliuoj,
Graži visada buvai,
Dabar priešų iškapota,
Į griuvėsius pavirtai!
Musų bočiai tave gerbė,
Dainiai apdainavo,
Ilgus amžius su kryžiais
Už tave kariavo.
Dar kaip didis Gediminas
Kada tai gyvavo,
Visur girių, medžių lapai,
Kaip mirtos žaliavo;
Ir Vytautas pasekėju
Jo tuom laiku buvo,
Po Žalgirio nuo jo kardo,
Daug kryžiuočių žuvo!..
Jiems rūpėjo tavo grožė
Ir slaptos dainelės;
Ten, kur ugnį šventą kurė,
Lietuvos seselės.
Tik Jagėla tas vilgius
Jūsų nemylėjo,
Su Lenkija susijungęs,
Jos globon nuėjo.
O, to lenkai seniai geidė,
Grožės pavydėjo,
Kuo didžiausius girių plotus
Iškirsti norėjo....
Bet lietuvių jie vis laikė
Už stipresnį priešą,
Dėlto niekad neišdrįso
Stot į kovą viešą.
Tarp Nemuno ir Dauguvos
Aržuolų buvaine,
Ten Lietuvos kunigaikščių,
Tu buvai sostinė.
Dabar likai adpraskyta
Kaip žiemą sodeliai,
Tarp griuvėsių, kelių medžių....
Nečiulbės paukšteliai!
Gaila! Viskas išteriota!
Nėra tų girelių,
Kurios bū mums apdainavę
Praeitį senelių.
Dabar verkit, retos girios,
Praeitį atminę!..
Jūs galingos, tamsios, gilios,
Bukit nusiminę!..
Sunkiai dirbčia jei galėčia
Tave atgaivinti,
Ir ilgų tavo dainelių,
Paslaptį iširti.
Tuomet augstus miesto murus,
Aš greitai apleičia,
Nesuprantamoj man kalboj,
Su žvėreliais žaisčia;
Bučia linksmas, kaip paukštelis,
Niekas nevaržytų,
Jei ir spautų vargo bangos,
Bet nieks nematytų....
Man nereiktų nuolat skųsties
Tamsiai vargo dienai,
Sielos skausmus išdainuotčia,
Aš giružiai vienai....
J. Svyrunėlis.

Viduryje nakties.

Tamsoj... Nakties gylumoje,
Tarp svajonių... tarp vargų...
Vienas!.. gludžiu tamsumoje —
Tarp gyvenimo bangų!..

Bet, širdužė linkma, juokias —
Kelia džiaugsmų virpėjus —
Teikia muzos įkvėpimą,
Naikin' sielos ilgesius.

Svajų deivės siekia — glaudžia...
Iliuzijos, — Ispudžiai!..
Linksmos minties džiaugsmu siaučia —
Daug pajiegos ateičiai!..

Kaip tai miela pagyventi,
Tarp jaunystės valandų!..
Stygas Lyros palitėjus —
Žaisk tarp žvaigžių akordų....

Švelnus tonai sielą glosto,
Gaivina dvasios skausmus.
Nuo veido ašaras šluosto —
Naujus įkvėpia jausmus!..

Ypatingai... Pakol jaunas,
Daug kultūrų išpuodžių.
Teip, per naktis, nors bemiegas,
Skrieji dauson — tarp minčių....

Tamsios girios, šlama, užia, —
Zvaigždės žvilga augstumoje.
Tartum spindi viskas, virpa....
Nakties minčių gylumoje!..
A. J. Nėris.

Gailutis.

Dienų užrašai.

(Tąsa)

centus ir buvome įleisti į salę. Žmonių pri-sirinkę apie 200, daugiausia jaunimo, bet nevisi susirinkę buvo man pažįstami. Čia-man jokio smagumo nesimatė. Susikabinę sukasi, pečiais stumdosi, nė šis, nė tas. Šo-kiai man labai nepatinka, kaip jau pirmiau esu pasakęs. Aš niekad nevesčia sau už moterį tokią mergaitę, kuri mėgsta šokius. Kiek pabuvus, vadinu J. namo, bet jis nė-jo, norėjo "baliuje" pažiopsoti. Tada aš vie-nas išėjęs, parėjau namo, užrašiau šios dienos savo išpuodžių ir pasiėmiau pasi-kaityti laikraštį, kurs suteikia daug dau-giau smagumo negu koki ten "balių".

28 diena Lapkričio. Šiandien Padėkavo-nės Diena, kurioje žmonės mėgsta valgyti gardžius pietus. Aš buvau užkviestas ant pietų pas savo pažįstamą D. Susirinkome viso trys ypatos: Aš. D. ir S. Valgydami pietus, vienas kitą raginame apsivesti. Vie-nas iš mūsų pasakė:

— Aš sutikčia vesti, bet liudna darosi pasiziūrėjus į mūsų lietuviškas, kad jos ne-simokina šeimyniškojo gyvenimo. Geriaus laukime toliaus, gal lietuviškas įgis kiek su pratimu.

Pabaigus pietus, susitarė eiti į tea-trą. Teatre nieko ypatingo nebuvo.

Iš teatro išėjus, pasakiau draugams "labą naktį", padaviau kiekvienam ranką ir nuo jų pasitraukęs ėjau namo, giliai už-simislijęs. Mislėjau sau, kodėl aš toks ne-laimingas, kad neturiu patraukimo prie jaunimo, kurs renkasi į pasilinksminimo vietas ir ten vienas kitam žada auksus ir deimentus, o aš ten jei kada ir atsiduriu, nerimstu, vietos negaunu.

Parėjęs namo, namiškius radau visus namie. J. pasakojo šeimyninkei apie savo praeitį, o Ona skaitė laikraštį J. pabaigus kalbą, šeimyninkė kvatodama pasakė:

— Judu su Ž. abudu toki. Kiti su mer-goms eina pasivaikščioti, o judu daugiausia namie tik sėdite. Nusensite ir liksite nevedę.

— Geriau likt nevedusiu, negu apsive-sti su bile kuom — atrėžė J.

Aš su jais nieko nekabėjau ir pasi-rengiau rašyti. Ant valandėlės užsimisli-jau. Pamislėjau, kad gal šeimyninkė turi tiesą. Ir išties. Šiandien šventa, kiti gal ir labai šiaja diena buvo užganėdinti o aš...

29 diena Lapkričio. Šiandien parėjęs iš darbo radau du laiškelius: vieną nuo P., o antrą nuo P. S., su kuria susipažinau pe-reitą savaitę. Skaitydama jos laiškelį la-bai džiaugiausi, kad moka gražiai rašyti, tik mintis labai sumaišyta. Na, bet jei tu-rės norą, vėliau gal išmoks minties lygsva-rą ir kalbos grynumo prasilavinę. Perskai-tęs, parašiau atsakymo laišką, kuriame pa-gyriau dailų rankos raštą ir liepiau skai-tyti laikraščius, kad prasilavinus kalbos ir rašybos.

30 diena Lapkričio. Šiandien pabaigęs krautuvejė darbą, ėjau tiesiot namo. Prie Oak gatvės užėjau burelį lietuvių, kurie kalbėjosi apie vienuolį kapuciną, kurs pas mus buvo su misijomis atvažiavęs. Susto-jau ir pasikalbėti su savo tautiečiais, nes oras buvo dailus, tad namo nelabai skubi-nausi. Čia tuojau vienas iš ano burelio, šal-tai juokdamasis, atsikreipęs prie manęs prašė:

— Ar girdi? Kaip jau esi karštas lie-tuvis ir patriotas, tai kodėl neini pasisvei-kinti su kapucinu? Juk ir jis yra lietuvis ir patriotas.

Kiti pradėjo juoktis ir delnus trinti, iš džiaugsmo, kad man "užvažiavo". Aš nie-ko ne atsakiau, tik sau pamislinau, kad tei-sybė, jog ir aš ir kapucinas esame lietu-viai, o ir geresni už kitus.

Toliaus jie pradėjo visaip niekinti "V. Liet.", o girti Bostone einančius savo rušies laikraščius. "Lietuvą" irgi peikė ir nie-kino. Aš matydama, kad su tais vyrais ne-galima rimtai nieko kalbėti, pamaniau sau, kad aš tuos laikraščius pažinau pirmiau už juos ir supratau jų vertę geriau negu jie.

1 diena Gruodžio. Šiandien buvau ban-kiete. Nelabai man ten patiko, nes savo prietelių buvau priverstas išsigerti saldaus ir kartaus. Man tik patiko, kaip jauna mergaitė paskambino pianą, o jos tėvas jai pritarė grieždamas smuiką. Antrą ma-lonų išpuđi turėjau susijęs į pažinti su mažu, trijų metų vaikučiu, kurio vardas buvo Franas. Daviau jam saldinių, o jis pasiėmęs man pasakė aciū. Paklausiau jo:

— Kur tu šiandien buvai?

— Bažnyčioje.

(Toliaus bus)

Dėdulis.

Šis-tas apie saulę.

Didelė daugybė yra visokių apie saulę manymų, kurie laikams bėgant mainosi. Senovės greikai laikė saulę kaip dievą Heliosą, kurs kiekvieną rytą šviesiuose ratuose išvažiuodavo per vartus, kuriuos atidarė aušrinė, ant dangaus. Vėliaus saulė buvo laikoma už ugnies didelį kamuolį, panašią musų ugnei, tik su tuo skirtumu, kad saulės temperatūra yra keliais tūkstančiais Celsiaus laipsnių karštesnė. Tokiu manymu žmonės irgi ne užsiganėdino, nes sako, jeigu saulė būtų ugnies kamuolys, tai ją ten turėtų kas nors kurinti, nes kitaip ji užgestų. Saulės karščio temperatūra yra taip augšta, kad jokia chemiškoji medaga tokio karščio negali pagimdyti. Kaip žinoma, kuriant, pavyzdžiui, angliais, tai angliai susidėję su tleno, kurs randasi ore, dega ir pagimdo šilumą. Teippat ir kitos chemijos dalys susivienijusios su tleno, gimdo šilumą. Tai gi tokia augšta karščio temperatūra, kokia yra prie saulės, priveda prie manymo, kad ten randasi visos dalys chemijos, susivieniję su tleno.

Vienas anglų mokytojas vyras, Ackerman, sako, kad iki šiol dar niekas nėra išmėravęs ir nežino saulės karščio. Daug yra visokių manymų apie saulę. Vieni pasakoja, kad priežastis saulės karščio yra radiumas. Dėdulis jau sykį buvo rašęs apie radium ir jo ypatybes. Šiandien gali tik trumpai atkurti, kad radiumas yra tokia jėga, kad vienas jo tonas gali varyti vandeniu laivą 15,000 tonų sunkumo ir tiek laiko, kad tai pačiai kelionei reikėtų pusantro milijono tonų anglių, arba jeigu tas laivas būtų varomas 15,000 arklių jėga ir į valandą darytų 15 mylių, tai tokia kelionė testusi net 30 metų. Šitos nuomonės žmonės ir sako, kad saulės jėga gamina radiumas. Tuli mano, kad saulė pamažėli traukiasi, mažinasi ir tokiu būdu išduoda šilumą, bet tam manymui nelabai prietariama, nes apskaitoma, kad tokiu būdu saulė nebūtų senesnė kaip 17,000,000 metų.

Iš tikrųjų negalima pasakyti ir niekas nežino iš ko sudėta yra saulė. Yra tik sprendimai, kad saulė susideda iš tam tikros atmosferos. Ta atmosfera, arba saulė, kuomet jos kraštai pradeda atšalti, jie traukiasi į vidų, o iš vidaus veržiasi į kraštus karšta atmosfera ir teip be paliovos mainosi. Saulės atmosferoj cirkuliacija yra vienoda. Didumas saulės lyginamas ant 585,750,000 kvadratinį mylių. Kiekviena kubiška mie-ra saulės, jėgos turi 21,500 arklių. Saulės šiluma, kol pasiekia musų žemę, turi padaryti 39,000,000 mylių. Temperatūra tame tarpe, tarp saulės ir žemės, spinduliais yra vienoda. Tie saulės spinduliai veikia, tik tuomet, kada jie atsimuša į bilę kokį daiktą. Imkime pavyzdžiui dinamitą. Jis teip yra nepavojingas, bet vos spėsi jį sutrenkti, tuoj eksploduos, reikią, jis tada

veikia, arba parodo savo jėgą. Tas pats dedasi ir su saulės spinduliais.

Angliai ir nafta imami iš žemės, kaskart vis mažinasi, tad reikia jieskoti būdą suradimui tokios medagos, kuri pavaduotų tuos mineralus. Tuli jau yra atkreipę į saulę savo atydą. Seniai jau, butent 1615 metų saulės tulas de Coux pradėjo daryti bandymus, kad panaudotų saulės spindulius jėgą. Vėliaus vienas mokytojas francuzas, Buffon, 1747 metais su stiklo pagelba uždegė saulės spinduliais lentą, aplietą smala, tolumė 150 pėdų. Jo tie bandymai patvirtino aprašymus vieno grekų mokslininko Archimedene, kurs rašė, kad 212 metuose prieš Christaus gimimą, saulės spinduliais buvo uždegta Marcellusa tvirtovė, kurią buvo apgule Sirakuzai. Visi mes žinome, kad su pagelba padidinantis stiklo, galima lengvai uždegti popirosą, net ir Dėdulis "sename krauju", turėję tokį stiklą, su kuriuo užsidegdavo sau popirosą, arba pypkę, kuomet tik saulė šviesdavo.

Vienas iš svarbiausių patėmyjimų yra tas, kad saulės spindulius jėga varomi motorai, išduoda 20 nuosimčių jėgos, kuomet toki motorai garu varomi, duoda 11.5, o gazu varomi 25.5. Ką tai reiškia? Apie tai jau Dėdulis jums kiek ankščiau papasakojo, taigi atkurti jau nevertėtų. Bet kad tai aiškiai supratus, imkime pavyzdžiui motorą, kurs yra varomas vandens garu, o kurinamas angliais. Angliai degdami duoda šilumą, bet ta šiluma paeina nuo saulės, reikią, kad angliai šilumos jėgą davė saulės spinduliais. Bet mums svarbiausiu yra tai, kad ta jėga vartų motorą. Ir teip užkuriame anglis, angliai kurinasi, o šiluma eina netik po katilu vandenio, bet eina pro šalį, eina augštin, be jokių rubežių. Teipgi dalis šilumos išeina perkaminą su dumais. Toliau, vanduo sušilęs garuoja, tas garas eina netik vien motoro varymui, bet eina pro šalį, eina visur, kur tik randa kokį plyšį. Taigi apskaitliuota yra, kad tik aštuntas nuo šimtis jėgos lieka suvartotas motoro varymui, kurios yra angliuose.

Motoriniai katilai, šildomi saulės spinduliais, duoda jėgos 40 nuosimtį, kuomet garu šildomi duoda 75 nuosimčių jėgos. Tulas Ackerman, Egipte, prie Niliaus upės, turi įsitaisę 5 didelius 205 pėdų platumo katilus, kuriuose vandenį šildo saulės spinduliais. Vienam katile sušildymui yra sutraukta per tam tikrą stiklą saulės spindulių nuo 13,269 kvadratinį pėdų. Tie saulės spinduliai lengvai sušildo katile vandenį, o to vandenio garu yra varomi viso fabriko motorai. Ateityje, kuomet toki saulės spinduliais šildomi katilai bus pagerinti, galima tikėtis, kad atneš didelę naudą tuose kraštuose, kur anglių nėra, o saulė ilgai šviečia.

Valgiai, kurių mes nevalgome.

Tuli mokyti žmonės sako, kad jeigu pasaulyje nebūtų

įvairių gyvūnų, prasi-manymų, kad to ir to negalima valgyti, tai žmonės daug daugiau turėtų įvairios rūšies valgių, negu dabar ir tai daug pigesnių. Vidurinių amžių laikuose buvo manoma, kad vėžys tai yra toki nuodai, kad žmogus jį suvalgęs turėjo tuojau mirti. Laikė didelės tris dešimtos karės, Vokietijoje, buvo labai didelis badas. Tu kstančiai žmonių krito negyvais miesto gatvėse, visur buvo matyti lavonai žmonių, kritusių nuo bado. Vienas kariuomenės pulkas praeidamas didelį klonį palei upę, kur nebuvo matyti gyvos dvasios, pakrūmyje pamatė mažą namelį. Pulko viršininkas žingeidaudamas kas tame namelyje yra, užėjo. Jame rado moteriškę, kuri jam apreiškė, kad jos vyras buvo pašauktas į karę, iš kurios negrįžo. Bet kadangi badas siautė po visą šalį, o moteriškė buvo sveika ir raudona, tai viršininkas išdriso paklausti jos, kuom ji maitinasi, kad atrodo teip sveika. Moteriškė pasakė, kad ji maitinasi vėžiais, kurių daug pagau-na upėje. Viršininkas ir kareiviai labai nusistebėjo ir manė, kad tai užėjo burtininkė, kuriai joki nuodai nieko nekenkia. Kad persitikrinus ar ta moteriškė iš tikrųjų yra burtininkė, sukurė ugnį ir įmetė ją į ugnį, manydami, kad jeigu ji yra burtininkė, tai negalės sudegti. Moteriškė, žinoma, sudegė, o kareiviai džiaugėsi, kad jiems pavyko vieną raganą nuvaryti į aną pasaulį.

Teip buvo manoma apie vėžius vidurinių amžių laikuose. Šiandien vėžius visur valgo ir jų mėsa yra gardi. Dėdulis irgi juos valgo. "Sename kraujuje" pusėtinai mėsą valgo vėžiai. Budavo sulausk vėžius. Budavo sulausk vakaro, pasiims krepšį, glėbį balanų ir eina paupėn, mat vakarais vėžiai išeina iš urvų jieskoti maisto. Kaip kada parsinešdavo prigaudę pilną krepšį; tik vargas budavo, jeigu rankos pirštas patekdavo į jų kojų reple, tas jų bėda. Rėk gvolto, bet jis nepaleidžia, iki nenutrauksi jam koją. Pastaruoju laiku vėžiai Lietuvoje daugelyje vietų išnyko, turbūt nuo perdidelio jų gaudymo. Senuose laikuose žmonės vadindavo vėžius velniu arba velnią pasivertusį vėžį, nes jo kojos yra panašios į velnio šakes, kokios tenka matyti nutėpiuotos ant popierės. Šiuose laikuose tie manymai išnyko visai ir vėžys yra gardžiu valgiu. Teip pat daug buvo ir kitokių daiktų, arba gyvūnų, kurie senesniuose amžiuose buvo nevalgomi, o dabartiniame laike žmonės valgo ir gėrisi jų gardumu.

Europoje yra tokių vietų, kur žmonės valgo teip vadinamus mojinus vabalus. Sako, kad yra labai gardūs. Juos valgo sutaisytus su salotų lapais, tik buna nutraukti sparnai, nes sparnai, žinoma, yra kieti ir ilgai reikia juos kramtyti.

Nepersienai vienas Washingtono gydytojas, Howard, užsikvietė svečių. Tarp kitko, buvo paduotas svečiams valgis, sutaisytas iš vieno sliedų. Svečiai noriai valgė ir valgių gyrė. Iš tikrųjų gi sliedai gali būti gardūs, nes mes visi žinome, kad žuvys juos labiausiai mėgsta. Tam gydytojui daug sliedų atsinejo jo draugas iš Wisconsinio. Jie

buvo susudyti ir gražiai sudėti. Sriuba, iš sliedų pagaminta irgi yra gardi, sako minėtas gydytojas.

Pastarųjų laikų chemiški bandymai parodė, kad "oziukai", mažesni už šeravus, kuriuos kiekvienas iš skaitytojų yra matęs Lietuvoje šokinėjant po žolę, yra puikus valgis ir žmogui, jis labai tinka. Kad jie yra valgomi, tai jau randame senosios ištatymo rašte, kuomet Maizis budamas tyruose su pulkais žydų, bado užpultas, liepė maitintis šeranciais ir tais "oziukais". Filipinų salų gyventojai neranda geresnio valgio už gyvus šerancius. Kuomet daugybė šerancių pradeda naikinti javus, laukuose, filipiniečiai eina į laukus ir valgo gyvus, be jokių prisimokų. Sako, kad filipiniečiai privalę šerancių negali nė iš vietos pasijudinti ir guli po kelias dienas. Švenša Jonas krikštytojas, skelbdamas Christaus atėjimą tyruose teipgi maitinosi šeranciais ir laukiniu medum.

Profesorius C. V. Riley, mokslo vyras, Amerikoje, sykį užsikvietė pas save pažįstamus ir padavė jiems valgių, pagamintą iš vieno šerancių. Visi svečiai gyrė, kad puikus ir gardus valgis. Šeranciai turi skonį panašų į itališkiems riešutams. Sveikatos žinyba Washingtono pasiuntė cielą bušelių šerancių vienam viešbučio savininkui į St. Louis, kurs savo svečiams pagamino sriubą. Sriuba visiems labai patiko, nes turėjo tokį skonį ir kvapą, kad panašaus nuo jokios mėsos negalima buvo gauti.

Senovės Rymo turtuoliai labai mėgdavo valgius iš įvairios rūšies sliedų. Ant pokilių į vietą lakstingalių liežuvių arba povų smegego vėžiai. Budavo sulausk vėžius. Budavo sulausk vakaro, pasiims krepšį, glėbį balanų ir eina paupėn, mat vakarais vėžiai išeina iš urvų jieskoti maisto. Kaip kada parsinešdavo prigaudę pilną krepšį; tik vargas budavo, jeigu rankos pirštas patekdavo į jų kojų reple, tas jų bėda. Rėk gvolto, bet jis nepaleidžia, iki nenutrauksi jam koją. Pastaruoju laiku vėžiai Lietuvoje daugelyje vietų išnyko, turbūt nuo perdidelio jų gaudymo. Senuose laikuose žmonės vadindavo vėžius velniu arba velnią pasivertusį vėžį, nes jo kojos yra panašios į velnio šakes, kokios tenka matyti nutėpiuotos ant popierės. Šiuose laikuose tie manymai išnyko visai ir vėžys yra gardžiu valgiu. Teip pat daug buvo ir kitokių daiktų, arba gyvūnų, kurie senesniuose amžiuose buvo nevalgomi, o dabartiniame laike žmonės valgo ir gėrisi jų gardumu.

Europoje yra tokių vietų, kur žmonės valgo teip vadinamus mojinus vabalus. Sako, kad yra labai gardūs. Juos valgo sutaisytus su salotų lapais, tik buna nutraukti sparnai, nes sparnai, žinoma, yra kieti ir ilgai reikia juos kramtyti.

Nepersienai vienas Washingtono gydytojas, Howard, užsikvietė svečių. Tarp kitko, buvo paduotas svečiams valgis, sutaisytas iš vieno sliedų. Svečiai noriai valgė ir valgių gyrė. Iš tikrųjų gi sliedai gali būti gardūs, nes mes visi žinome, kad žuvys juos labiausiai mėgsta. Tam gydytojui daug sliedų atsinejo jo draugas iš Wisconsinio. Jie

buvo susudyti ir gražiai sudėti. Sriuba, iš sliedų pagaminta irgi yra gardi, sako minėtas gydytojas.

Pastarųjų laikų chemiški bandymai parodė, kad "oziukai", mažesni už šeravus, kuriuos kiekvienas iš skaitytojų yra matęs Lietuvoje šokinėjant po žolę, yra puikus valgis ir žmogui, jis labai tinka. Kad jie yra valgomi, tai jau randame senosios ištatymo rašte, kuomet Maizis budamas tyruose su pulkais žydų, bado užpultas, liepė maitintis šeranciais ir tais "oziukais". Filipinų salų gyventojai neranda geresnio valgio už gyvus šerancius. Kuomet daugybė šerancių pradeda naikinti javus, laukuose, filipiniečiai eina į laukus ir valgo gyvus, be jokių prisimokų. Sako, kad filipiniečiai privalę šerancių negali nė iš vietos pasijudinti ir guli po kelias dienas. Švenša Jonas krikštytojas, skelbdamas Christaus atėjimą tyruose teipgi maitinosi šeranciais ir laukiniu medum.

Profesorius C. V. Riley, mokslo vyras, Amerikoje, sykį užsikvietė pas save pažįstamus ir padavė jiems valgių, pagamintą iš vieno šerancių. Visi svečiai gyrė, kad puikus ir gardus valgis. Šeranciai turi skonį panašų į itališkiems riešutams. Sveikatos žinyba Washingtono pasiuntė cielą bušelių šerancių vienam viešbučio savininkui į St. Louis, kurs savo svečiams pagamino sriubą. Sriuba visiems labai patiko, nes turėjo tokį skonį ir kvapą, kad panašaus nuo jokios mėsos negalima buvo gauti.

Senovės Rymo turtuoliai labai mėgdavo valgius iš įvairios rūšies sliedų. Ant pokilių į vietą lakstingalių liežuvių arba povų smegego vėžiai. Budavo sulausk vėžius. Budavo sulausk vakaro, pasiims krepšį, glėbį balanų ir eina paupėn, mat vakarais vėžiai išeina iš urvų jieskoti maisto. Kaip kada parsinešdavo prigaudę pilną krepšį; tik vargas budavo, jeigu rankos pirštas patekdavo į jų kojų reple, tas jų bėda. Rėk gvolto, bet jis nepaleidžia, iki nenutrauksi jam koją. Pastaruoju laiku vėžiai Lietuvoje daugelyje vietų išnyko, turbūt nuo perdidelio jų gaudymo. Senuose laikuose žmonės vadindavo vėžius velniu arba velnią pasivertusį vėžį, nes jo kojos yra panašios į velnio šakes, kokios tenka matyti nutėpiuotos ant popierės. Šiuose laikuose tie manymai išnyko visai ir vėžys yra gardžiu valgiu. Teip pat daug buvo ir kitokių daiktų, arba gyvūnų, kurie senesniuose amžiuose buvo nevalgomi, o dabartiniame laike žmonės valgo ir gėrisi jų gardumu.

Europoje yra tokių vietų, kur žmonės valgo teip vadinamus mojinus vabalus. Sako, kad yra labai gardūs. Juos valgo sutaisytus su salotų lapais, tik buna nutraukti sparnai, nes sparnai, žinoma, yra kieti ir ilgai reikia juos kramtyti.

Nepersienai vienas Washingtono gydytojas, Howard, užsikvietė svečių. Tarp kitko, buvo paduotas svečiams valgis, sutaisytas iš vieno sliedų. Svečiai noriai valgė ir valgių gyrė. Iš tikrųjų gi sliedai gali būti gardūs, nes mes visi žinome, kad žuvys juos labiausiai mėgsta. Tam gydytojui daug sliedų atsinejo jo draugas iš Wisconsinio. Jie

buvo susudyti ir gražiai sudėti. Sriuba, iš sliedų pagaminta irgi yra gardi, sako minėtas gydytojas.

Pastarųjų laikų chemiški bandymai parodė, kad "oziukai", mažesni už šeravus, kuriuos kiekvienas iš skaitytojų yra matęs Lietuvoje šokinėjant po žolę, yra puikus valgis ir žmogui, jis labai tinka. Kad jie yra valgomi, tai jau randame senosios ištatymo rašte, kuomet Maizis budamas tyruose su pulkais žydų, bado užpultas, liepė maitintis šeranciais ir tais "oziukais". Filipinų salų gyventojai neranda geresnio valgio už gyvus šerancius. Kuomet daugybė šerancių pradeda naikinti javus, laukuose, filipiniečiai eina į laukus ir valgo gyvus, be jokių prisimokų. Sako, kad filipiniečiai privalę šerancių negali nė iš vietos pasijudinti ir guli po kelias dienas. Švenša Jonas krikštytojas, skelbdamas Christaus atėjimą tyruose teipgi maitinosi šeranciais ir laukiniu medum.

Profesorius C. V. Riley, mokslo vyras, Amerikoje, sykį užsikvietė pas save pažįstamus ir padavė jiems valgių, pagamintą iš vieno šerancių. Visi svečiai gyrė, kad puikus ir gardus valgis. Šeranciai turi skonį panašų į itališkiems riešutams. Sveikatos žinyba Washingtono pasiuntė cielą bušelių šerancių vienam viešbučio savininkui į St. Louis, kurs savo svečiams pagamino sriubą. Sriuba visiems labai patiko, nes turėjo tokį skonį ir kvapą, kad panašaus nuo jokios mėsos negalima buvo gauti.

JUOKAI

Turi tiesą.

Ji: — Kodėl, mano brangis, nenori daugiaus priiminėti mano pažįstamo Jono?

Jis: — Delto, kad jis man nepatinka.

Ji: — Kodėl?

Jis: — Todėl, kad jis tau labai patinka.

Baimė.

— Ko verki, Juozuk?

— Aš labai bijau, mama!

— Kogi?

— Aš tėtis prašiau nuplėskti man dviratį, o jis man sakė: Žiūrėk, kad tau nesisapnuotų tas dviratis.

O ką aš dabar darysiu, jeigu dviratis man sapnuosis.

Bu — u — u — u.

UKININKŲ DIRVA

Avių parkai.

Parkai yra tai odos liga, kuria užsikrečiama, gavusis parkų pleiskany į odą. Tos priverčia odą sutrukti ir pasidaro atvaros, ant kurių įranki ar mašiną, gali žinotiveriasi šašai, po kuriais randasi skaudantis persėjimas. Šašams susitvėrus, tuos tveriasi maži vabalukai, glindų pavidale, ir tie pasakui vaikščioja po visą avies kūną, skaudžiai kęsdami; avis, ginanti save nuo jų bjaurybių kandžių, yra priversta kasytis ir tuomi drasko nuo savęs vilnas.

Kad apgynus avis nuo to visko, reikia jas panerti į vandenį arba jas palaistyti mišiniu, kurs susideda iš

kalkių ir sieros, atskiestu nafta arba aršenuku. Geriaus mišiniu yra: 11 svarų kalkių, 33 svarai sieros, ir 100 galonų (gorčių) vandens; galima imti 100 svarų sieros, 25 kalkių ir 100 gorčių vandens. Parkai veisiasi lygiai kaip ant viso kūno, teip ant galvos, ausų, lupų, akių ir nosies. Jų sulčių lenda po oda, uždega kraują ir liekasi bjauriausiais niežais. Geru vaistu yra išnaikinimui parkus veisiančių vabalukų, nafta. Jeigu nėra greitos pagalbos parkais užsikrėtusioms avims, tų parkų liga gaunasi į smegenis ir jas pagadiną, tad avis gauna kvaitulį ir laikas nuo laiko sukasi aplink save, neturėdamos nuovokos. Nuo kvaitulio jau nėra pagalbos, nė vaisių.

Kaip pažinti gerus ukės įrankius.

Ukininkai tankiai rugoja ant firmų, parduodančių ukininkystės įrankius, kaip apgavikų. Firma, parduodanti kokius įrankius, tikrina, kad jie padaryti iš plieno, bet tuojuos po nupirkimui, pasirodo esanti padarytais iš paprastos, lietos geležies, kurie greitai nulūžta, sulinksta arba greitai nudyla. Sunku surasti toki ukininką, kurs nebūtų pirkęs kokį įrankį, užtikriną esant plieniniu, kuomet tas buvo geležinis. Plieną lengvai galima atskirti nuo geležies ir tam pažinimui reikia specialisto. Plieną galima pažinti ant skambėjimo, užgavus šmoteliu geležies, kadangi plienas išduoda tokį skambėjimą, kokio geležis išduoti negali. Plienno skambėjimas yra dailus, pamažėli nykstantis, o geležies skambėjimas kurčias, trumpas, greitai nykstantis. Apart to dar plieną galima pažinti ir ant to, kada įrankis yra lygus, žvilgšis turi stiklo ir kampai yra aštrūs. Toks įrankis yra tikrai plieninis. O jeigu įrankis yra nelygus ir kampai ne aštrūs, buk tikras, kad toks įrankis yra geležinis. Jeigu metalas išleidžia kibirkštis baltas ir skiriančias iš vienos į dvi ar daugiau, rankose turime plieną. Jeigu iš metalo šoka rausvos kibirkštis ir greitai nyksta, prie to dar metalas yra įpjaujamas pjukleliu ar pielyčia, tada rankose turime paprastą geležį. Ir šitoks patyrimas nėra klaidingas.

Prie nulaužimo plieno, paprastai, matome: plieno vieta, kurioje nulaužta, yra balta, žvilganti ir išrodo lyg būtų supluta druskos ar

cukraus grudelių, kuomet nulaužę geležį turėsime tą vietą melsva ir lyg sudėta iš medžio skiedrų. Ir tokiu būdu ukininkas, perkantis įrankį ar mašiną, gali žinoti, ar jis perka plieninį, ar geležinį. Perkant pirkinį visuomet reikia persitikrinti ką perki. Amerikoje yra daug tokių firmų, kurios tikrina, kad jų parduodamos mašinos ar šiaip koki įrankiai yra plieniniai, kuomet tie yra padirbti iš paprastos, lietišios geležies. Nereikia aiškinimų, kad tokiu būdu firma uždirba pinigų, o ukininkas turi nuostolius.

Permaina daro vaisių.

Kiekvienam ukininkui yra gerai žinoma, kad į tą pačią žemę negalima ilgai sėti ar sodinti tą pačią sėklą, nes teip darant, žemė išala, netenka reikalaujamų sulčių. Tuom patim prityrimu reikia vaduotis ir daržuose. Paprastai, daržus mėžiama kur kas daugiau negu paprastoji dirva, bet daržovės ir reikalauja daugiau sulčių negu paprasti javai ir jos žemę greičiau išnaudoja, išalina, negu javai. Vienok apart daržų mėžimo, reikia dar priminti, kad žemė nevien mėšlo ar trąšų reikalauja.

Daugelyje daržų, iš rudens gerai užmėžus, pavasaryje sodinama kopustai, saleros, salotos ir teip toliau, o kitų vietoje, prieš metus įmėžto, sodinama cibuliai, ropės, barščiai, petruškos, morkvos, šėbelbonai ir tam panašios daržovės.

Kitur daržai yra dalinami į tris dalis ir kiekviena dalis yra mėžiama pamečiu. Pirmoje dalyje sodinama viralai, reikalaujanti šviežio mėžimo, tai yra toki, kurie neauga kudoj žemėj ir kasmet, jei žemė nėra mėžta, eina menkyn, kaip tai kopustai, salotos, agurkai saleros ir tam panašiai. Antara dalis naudojama tokioms daržovėms, kurios pasiganė dina antramečiu mėžimu, kaip tai petruškos, ropės, barščiai ir pastarnokai. Šitos daržovės ant šviežiai mėžtos žemės, išbujoja per daug ir jų šaknys liekasi niekais. Trečia dalis naudojama tokioms daržovėms, kurios reikalauja sunkesės žemės ir joms užtenka trimėčio mėžimo. Prie šio skyriaus galima priskaityti žirnius, cibulius, morkvas, fasolas ir tam panašiai.

Stoka vištų ir kiaušinių.

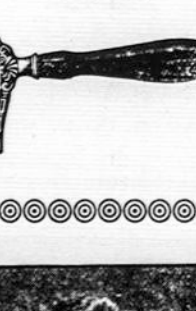
Kaip grūdai teip ir naminiai paukščiai šį rudenį labai pabrango, o ateinančiame pavasaryje dar labiau pabrangs. Priežastis vištų pabrangimo yra stoka kitoikių naminių paukščių. Iš visų šalių paeina žinios, kad ukininkai ir šiaip paukščių augintojai yra išpardavę veik visas vištas, kokias turėjo, kadangi už jas mokėta labai brangiai. Stoka kiaušinių apsirėiskė visuose magazinuose ir netrukus jų visai nebus galima gauti. Ateinančiame pavasaryje bus stoka kiaušinių, tinkamų perėjimui jaunų vištukų.

Dėlei tos priežasties yra daug geriau grūdus sušerti vištoms, negu tuos grūdus parduoti. Vienok prie to eksperimento gali eiti tik

KALEDŲ DOVANOS

Jeigu geidi, kad Tamistos širdingi šių Kalėdų linkėjimai ilgiausiai pasiliktų Tamistos mylimiausios ypotos atmintyje, pirk ką nors iš gražnų. Didžiausi rinkinių gražnų ir pirkis pigiausiai, su tikriausi gvarantija, dalyko kokybės

"DIRVOS" KRAUTUVĖJE

"Dirvos" Krautuvė yra didžiausia ir turtingiausia iš lietuviškų krautuvė Clevelande, kuri yra aprūpinta visokios rūšies gražnomis iš aukso, sidabro, parceliono, brangiais braizytais stiklo indų, parcelioninių stovylų, kambarių papuošymui. "Dirvos" Krautuvėje užlaikoma pardavimui: Deimantai, vyriški ir moteriški žiedai, nuo \$12,00 iki \$200,00, teipgi visokio padarymo auksiniai žiedai, teipgi ir šliubinai. Visokio padaro bei didžio auksiniai, sidabriniai, paausuoti bei nikeliniai laikrodėliai, nuo pigiausio iki brangiausio. Didžiausius rinkinius visokių moteriškų ir vyriškų auksinių špilkų, branzolių ir neišskaitinujamų moteriškų įvairiausių papuošalų.

Brangesnės rusiškos svetiečių ir religinių paveikslų, lietsargių (parasonų), vyriškų diržų nuo 25c. iki \$5,00, visokios rūšies veidrodžių ir kitokių toaletinių reikmenų, britvų, sidabrinų peilių, šaukštų, šaukštelių, sakučių ir kitokių augstesnės rusiškos gospadorystės reikmenų.

"Dirvos" krautuvėje yra parduodama daug pigesnėmis kainomis negu kur kitur, o ypač sidabriniai ir auksiniai dalykai.

Kodėl mes galime parduoti daug pigiau už kitus?

1) Todėl, kad mes perkame už kelis tukstančius dolerių antsyk ir mokame iš augšto.

2) Todėl, kad mums turint savo nuosavas tam namas, nereikia mokėti randa.

3) Todėl, kad mums nereikia užlaikyti brangiai apmokamų knygvedžių bei specialistų pardavėjų.

Todėl, tai mes, galime parduoti pigiau negu tie, kuriems viršmėtos sunkenybės yra neišvengtinomis.

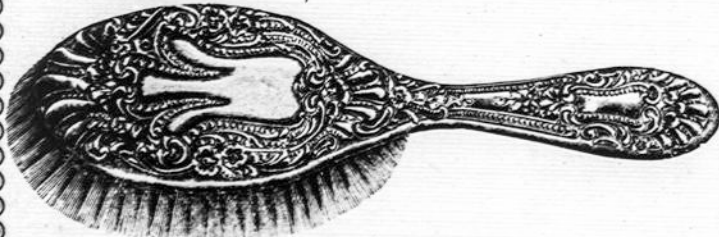
Todėl, užkvičiame atsilankyti ir apžiūrėti, o persitikrinsite, kad pas mus yra prekės daug pigesnės, negu kur kitur ir atsilankę busite patenkinti dar tuom, kad pas mus galėsite gauti nuo mažiausio iki didžiausio, nuo pigiausio iki brangiausio, ir nuo praščiausio iki gražiausio, reikalaujamų dalykų.

Taigi, todėl "Dirvos" krautuvė, yra geriausia krautuvė pirkimui KALĖDŲ DOVANOMS.

"Lietuvys pas Lietuvį" Obalsis susipratymo.

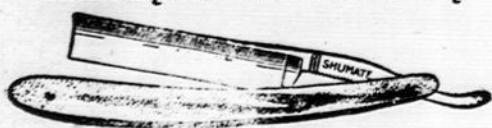
'Dirvos' Krautuvė

2004 St. Clair Ave.

MOTERĖLĖS! Jeigu norite atsikratyti to įki-
raus savo vyrų pasiteisinimo, kad
pas barberį turėjau ilgai laukti, kuomet jus jį užklausi-
te nedidžio rytmetyje: Kur vakar vakare buvai, kad apie
antrą valandą šianakt namo parejai? Tų išsikabinėjimo
išvengimui, nupirkite del savo vyrų

Kalėdų Dovanoms Britvą

Bus tamistos vyrui puiki Kalėdų Dovana. Nereiks teip
ilgai laukti pas barberį ir eikvot pinigų už skutimą bei tą
ilgą laukimą. Geriausi pirkti vieną iš šių britvų, nes jos y-
ra gvarantuojamos ir permanamos, kad ir sudužtų.

Mes jų turime nuo \$1.00 iki \$6.00.

Didžiausi ir puikiausi rinkiniai. Kreipkitės

"DIRVOS" KRAUTUVĖN,

2004 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

toki žmonės, kurie racio-
liškai supranta naminių
paukščių auginimą. Abelnai
šiadien kiaušiniai yra labai
brangūs, o parsiję vidur-
žiemiui, jie pabrangės daug
labiau, o jau apie pavasarį
ką ir kalbėti. Ukininkams
šios žinios yra labai svar-
nes pavasariui atėjus.

už vištas ir kiaušinius, ims
didelius pinigus. Žinovai
ateinančių brangenybių, ti-
krina, kad visi naminių
paukščių augintojai, m-
tams prabėgus, galės n-
pikyti geriausius automobi-
lius už tuos pinigus, ku-
riuos gaus už vištas ir kiau-
šinius.

Draugijų reikalai.

Nedėl. 31 d. Gruodžio, 1916
m. Acme salėje, 2416 E. 9th st.
bus puikus vakaras, kurį ren-
gia C. L. Teatrliško Choro
Draugija. Prasidės 4:00 val.
po pietų. Bus statoma veikala
"Kerštinga Meilė", dainos ir tt.
Užkvičia visus atsilankyti
Komitetas.

Subatoj, 30 d. Gruodžio atsi-
bus Baltius ir išlaimėjimas smui
ko \$5 vertės ir \$3 givais pini-
gais. Užkvičiame visus, o ypač
tie, kurie yra pirkę tikietus iš-
laimėjimui, malonėkite atsilan-
kyti.
Komitetas.

Visuotinas susirinkimas akci-
jonierių (Stock Holders) Cleve-
lando Liet. namų ir paskolos
bankos bus laikomas ketverge,
Sausio 4 d. 1917 m. Popovičiaus
salėje, 2539 St. Clair ave. nuo
7:30 vakare.

Yra užprašomi visi akcijonier-
iai būtina atilankyti, nes bus
išduota atskaita už pereinus
1916 m. ir pagaliaus bus rinki-
mas naujų direktorių.

Clevelando L. Namų ir Park.
Bankos Administracija.

Vincas Jankauskas iš Cle-
veland, Ohio., keliaujantis
"Dirvos" agentas šiųoms
dienomis lankosi po Pitts-
burgh, Pa. ir aplinkinius
miestelius, užrašydamas
"Dirvą" ir rinkdamas užsa-
kymus reikalaujantiems
knygų.

"Dirvos" Adm.

ANT RANDOS.

Gera proga dėl gero biznie-
riaus.

Ant randos štoras, tinkamas
visokiam bizniui, kampas Su-
perior ir E. 67 gatvės. Randa
nebrangi. Kreipkitės pas:
Pijus Brazaitis.
1552 E. 47th St.

Draugystės, kurios turi "Dirvą" už Organą.

Valdyba Dr. D.L.K. Vytavio Grandijos, po pri-
globo šv. Petro. Cleveland, Ohio.

Pir. J. VERSIACKAS,

8129 Korman Ave.

Vice-pirm. F. SAUKEVIČIUS,

1115 E. 68th Str.

Nut. rašt. S. BINKIS,

615 E. 97th Str. N. E.

Izd. rašt. A. REMEIKA

8024 Sovinaki Ave.

Izdin. M. SAUKEVIČIUS,

3815 Kelly Ave.

Vadas ir Komandierius

K. SAIMONAS, 848 E. 142nd Str.

Kapitonas J. KILKAUCKAS 3816 Kelly av.

Kapiton. J. SABALIAUSKAS, 615 E. 97th Str. NE.

Lituanas J. ŠUKYS, 615 E. 97th Str. NE.

Oficerius J. MAČIULAITIS, 3008 Hamilton av.

Oficerius J. T. NEURA, 2202 Hamilton av.

Felzeb. M. ABUKAUSKAS, 2052 Hamilton av.

Signalistas

M. GRUODIS, 2111 Hamilton Ave.

Valdyba Lietuvos Sunų Karavių šv. Kazimiero

Grandijos Cleveland, Ohio.

Pirmin. J. MAKSIMAVYČIUS,

1542 E. 36th Str.

Vice-pirm. F. BARANAUSKAS,

3816 Kelly av.

Nutar. rašt. J. POVILONIS,

1074 E. 6th Street.

Fin. rašt. CIP. SELICKAS,

6202 Heisley Ave. S. E.

Izdin. J., MIŠKINIS,

1522 E. 32th Str.

KARIŠKA VYRIAUSYBĖ:

Kapiton. J. RAKAUSKAS, 7025 Superior Ave.

Oficeriai:

P. ŠARKAUSKAS, 1301 E. 55th Str.

J. MAKSIMAVYČIUS, 1542 E. 36th Str.

F. PIEČAITIS, 1802 E. 35th Str.

J. URŠAITIS, 1448 E. 32nd Str.

J. GAIDELIS, 1402 Oregon Ave.

Signalistas,

J. ŠALČIUS, 1299 E. 41st Str.

Valdyba Draugystės šv. Kazimiero Karalaicio

Norwood, Mass.

Pirmin. JURGIS VERSIACKAS,

1184 Wash Str.

Vice-pirm. KLEM. SPIRIDAVICIUS

1025 Washington Str.

Prot. sekr. ADOL. KAVOLIAUSKAS,

1167 Washington Str.

Fin. sekr. JON KAVOLIAUSKAS,

12 Luis Ave.

Izdin. JUOZAS AKUNEVIČIA,

23 Dean Str.

Maršalka JONAS VILKIŠIS,

1182 Washington Str.

Kauno

"LIKIERIŲ"

KRAUTUVĖJE

Didžiausius sandėlis
butelinio Vyno, Degty-
nės ir kitokių Likierių del
švenčių, kur yra pardu-
dama specialiai nupi-
gintomis kainomis.

2273 St. Clair ave.

Siuvama Mašina

Tai šiadienynė šeimyninių Ekonomija.

Jei Tamista Kalėdų
Dovanoms nupirksi
savo moterį siuva-
mą mašiną, tai netik
suteiksi puikią Kale-
dų dovaną, bet ne-
reiks daugiau jei iš-
metinėti, kad daug
pinigų atiduodama
drapanų krautuvėms
ir siuvėjams. Tokia
dovaną nupirkęs už-
ganėdinsi pilnai savo
moterį ir save. Pas-
mus galite gauti puil-
kiausių siuvamų mašinų ir ant lengviausių išmokėjimų. Atsi-
lankykit ir apžiūrėję užsakykit jau dabar.

"Dirvos" Krautuvėje,

2004 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

Deimantiniai Žiedai!

Mes užlaikome gražų rinkinį visokio di-
džio Moteriškų ir Vyriškų Deimantinių Žiedų
Visokio didumo
ir visokių kainų
Nuo \$12.00 iki \$200.00.

Parduodame labai prieinamomis kainomis
"DIRVOS" KRAUTUVĖJE,
2004 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

IR VĖL ŠOKIAI!

Naujų Metų Vakarė Sausio 1 d., 1917

KLIMAVIČIAUS
Mokykloje Šokių

3704 SUPERIOR AVE. Turpe E. 38 ir 38 Gat.

Norintieji linksmai Naujus Metus
pradėti ir smagiai pasiooti, malonė-
te į viršmėnėtą vaeorą, kur galėsite
smagiai vakarą praleisti. Pradžią 7:30
vakare. Muzika Kappitzo' Orkestra.

Išanga 50c parai. Pavienai marginalai 25

Teipgi norintieji mokintis šokti ma-
lonėkite atsilankyti. Pėtnyčios vakare
29 d. šio mėnesio, nes bus viena lekcija
duodama dykai. Tad nepraleiskite progos
Lekcijos atsilabona kožna. Paeodėjir
Pėtnyčių vakarais nuo 8 iki 11 val.
Vyrams \$4.00 Merginoms \$2.00
už dešimtį lekcijų.

Kam tau eit į vidurmiestį pirt

Kalėdoms Reikmenų

Kad pas mus rāndasi didžiausius rinkinius įvairių-
vairiausių rūšių saldinių, riešucių, cigarų ir dau-
gybė tam panašių reikmenų dėl šv. Kalėdų.

LIETUVIŠKA APTIEKA

C. PAKELČIO

Kampas St. Clair Ave. ir E. 21-mos Gatvės.

Tinkamiausius lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su
batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lau-
ko, apie uniias, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų
darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius
visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius at-
sitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių,
dailių vaizdėlių ir apyskaičių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbi-
ninkui svarbu, naudinga, indomai ir
suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygėlių, ku-
rios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu vir-
šija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.
Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams
\$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant
tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui
75c.

Adresas:

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi?

W. WISZNIEWSKI

1024 KENTWORTH AVE. S.W.

Na tai ką gi ten veikai. "Na, ar-gi tu Juozai dar nežinai,
kad mano rytoj vėstuvė, tai bėgu nupirkt GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip,
ta ir aš kitokių nē nerukau. Tai labai geri cigarai.

ŽINIOS

Metinis Kalendaris

Gruodis

S. Dovydo kar.
N. Selvestro 1 po 3 K.

Sausis

- 1 P. Fulgincijaus
- 2 U. Makarijaus
- 3 S. Genovaitės
- 4 K. Tituso
- 5 P. Telesforo.

Panedėlyje Nauji Metai, visos įstaigos ir pramonės bus uždarytos.

Neliksamos Kalėdos. Perreikame nedėdienyje, įvairių tikybų bažnyčiose atsibuvo iškilmingos pamaldos, kaip dienoje prieš Kalėdas. Pamokslininkai visose bažnyčiose gaudino susirinkusius maldininkus ir aiškino jiems, kad šiuosmet negali būti jokių linksmybių. Kalėdų šventėje, iš priešas ties Europos karės tęsimosi, o ypač todėl, kad pageidautas taikos tarybos ne įvyko.

Daug sniego Prieš pat Kalėdas nupuolė labai daug sniego, kas užkėnė persiuntimui pašto siuntinių, daugiausia Kalėdų dovanų. Trukiai iš visų pusių pasivėlino 12-24 valandomis. Pašto siuntinių Union stotyje, ant grindų sukrautų milijonai svarų, laukė traukių. Tas pats buvo ir su ekspresų siuntiniais. Dėlei daugybės sniego, Kalėdoms ne atėjo iš Chicago pusės joks siuntinys.

Apdovanojo darbininkus. Firma "Cleveland Twist Drill Co.", kurioje dirba daugiau kaip 1200 darbininkų, paskyrė dovanas: kiekvienam darbininkui, kuro to je firmoje dirbo nemažiau kaip du metus, Kalėdų dovanoms gavo vieną trečdalį pelno, kurį šie darbininkai kompanijai uždėję, kurie dirbo vienus metus, gavo vieną ketvirtadalį pelno, o kurie dirbo mažiau kaip metus, gavo vieną šeštadalį pelno. Firma "Borton & Borton", padalino savo darbininkus į skyrius, po 25 žmones į kiekvieną skyrių ir tiems skyriams, Kalėdų dovanoms davė 6 mėnesių pelną.

Dėlei gazo stokos. Kadanagi anglių miestas negali gauti, tai pradėta labai plačiai naudoti gazas apšildymui namų ir kitokiems reikalingams ir todėl pritrūko ir gazo. Miestas tad prisakė kompanijai neduoti gazo fabrikams, kad tuomi užėdyti gazą žmonių gyvenimams apšildyti. Čia sutikta pasipriešinimai, nes keliatas fabrikų atsisakė nuo tokių miesto reikalavimų. Galiausiai teismas išleido įstatymus, sulg kurių bus gazas uždaromas tiems, kurie gazo suvartoja daugiau kaip 100,000 kubiškų pėdų, per mėnesį.

Negauna darbininkų. City Ice Delivery Co. pradėjo darbą prie kirtimo ledo ant Sandusky ežero, kur gaunama ledas 9 colių storumo. Darbą pavarių porą dienų, visi darbininkai pametė darbą ketverge prieš Kalėdas ir nuėjo švęsti Kalėdas. Darbas turėjo būti pertrauktas. Kalėdų šventei praėjus, prie darbo nė vienas iš dirbusių darbininkų, negrįžta.

Sako, kad jiems švęsti yra smagiau negu ledą kapoti. Naujų darbininkų negaunama.

Prastos buvo Kalėdos. Prastos buvo Kalėdos Frankui Egikowskiui, gyvenančiam po No. 3734 E. 65 gatvės, kurs parėjęs Kalėdose iš bažnyčios, nerado namie savo pačios, kurią vedė prieš du mėnesius. Ant stalo rado tik laišką, kuriame parašyta "sudiev! Tavo brangioji pati". Tokia pat "laimė" patiko ir Joną Kowal, po No. 6311 prie Lansing skersgatvio, kurs parėjęs namo irgi vieton 17 metų jaunos pačios, rado tik jos laišką, kuriame pasakyta: "Einu į darbą ir sugrįšiu, kuomet tapsiu turtinga".

Rinko vaikams pašėlpą. Kalėdų dienoje, visose "suvienytose" bažnyčiose buvo daroma kolekta sušėlpimui vaikų tų šeimynų, kurios yra nukentėję dėlei karės Europoje. Per visas bažnyčias surinkta \$2,500, kurie bus pasiųsti į Europą.

Bijosi šalčio. Negaunant užtektinai darbininkų prie geležinkelio darbų, kompanijos parsigabeno iš pietinių valstijų daugybę negrų. Tie naujokai šiaip-teip dirbo, kol buvo šiltesnis oras, bet šalčiams užėjus, prie darbo nelikė nė vieno. Mat jie prapatę prie šilto klimato, bijosi šalčio.

Ir teisme yra vagių S. Mathias nuėjo į teismą pasiklausti kaip bus teisiamai jo kaimynai, kurie buvo areštuoti už netvarką namuose. Čia jam besėdint, koks geradėjas priselino prie jo kišenius ir ištraukė 20 dolerių. Mathias pajutęs kišenių lengvesnį, pakėlė teisme trūkumą, bet tas nieko negelbėjo. Mat ir teisme yra vagių.

Reikale tarptautiško "bazarų" Pereitą savaitę atsibuvo susirinkimas reikalavus tarptautiško "bazarų". Susirinkime išrinkta komisija, kuri apdirbs galutinius plenus viso surengimo ir juos išsiuntinės įvairių tautų reprezentantams, kurie savo susirinkimuose galės nuspresti, ar prisidėti prie rengimo, ar ne.

Nieko svarbaus. Tarp vietos lietuvių Kalėdos praėjo ramiai. Apart vieno kito savitarpinio vakarėlio ar svečiavimosi, nieko svarbaus nebuvo. Ir labai gerai.

Turės vakarą. Clevelando Teatrališkas Choras ateinančio nedėdienio vakare, pasitikimui Naujų Metų, turės vakarą Acme salėje. Bus vaidinimas ir kitos programos dalys.

Aukaus 1,000 dolerių. Leonardas draugija, pereitą sėdą turėjo pokilį Statler viešbutyje, kur sumanyta iš draugijos izdo paaukauti 1,000 dolerių padidimui šv. Al. ligonbučio, pristatant vieną sparną, kurs būtų atminčia mirusios vienuolės Leonardos.

Rauplės. Per vasarą tarp vaikų platinosi paralyžiaus epidemija, žiemai užstojus, apsiereiškė rauplės. Prieš Kalėdas buvo tą savaitę 8 susirgimai rauplėmis, šią savaitę raportuota sveikatos departamentui 4 nauji susirgimai.

Geriausai vaistai nuo visokių ligų galima gauti su geriausiais patarimais tik Usevičiaus Aptiekoje, 1172 E. 79th St., Cleveland, O. Bell Rosedale 2417 Cuy. Princeton 1539-R

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje puikiai išsivieni karštam gare su vanta, tai atsilankyk į mūsų PIRTĮ.

Atgars košna dieną nuo 12:00 dienos iki 12:00 nakties. Subatoms per 12:00 naktį. Serijos dvi motorai. Galima susilaukti lietuviškų, lenkiškų ir rusiškų. Taip-gi statome bankas.

A. SOGOLOWITZ,
2547 E. 38 GATVĖ. Art Woodland. Central 2596-W

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

ĮKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.

Už padėtus pinigus mokame penktą nuošimtį nuo dienos padėjimo iki dienos atėmimo.

Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukštin.

Viršminėta banka siūnčia pinigus į visas dalis sviato. Parduoda laivakortes ir money orderius. Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejeentališkus reikalus. Perkame ir parduodame namus ir lotus. Skoliname pinigus ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:
Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.
2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Prospect 953 Central 6488

CLEVELAND'O LIETUVIŠKA BANKA

Namų ir Paskolos

Atsakančiausis įstaiga Cleveland'e pinigų sutaupinimui, Prižiurima ir įkorporuota per valdžią valstijos Ohio ant

\$250,000.00

Primame sutaupinimui pinigus ir už padėtus pinigus mokame 5%

OFISO VALANDOS:
Nuo 7:30 iki 10:30 Utarninkų vakarais.
Nuo 7:30 iki 9:30 Subatų vakarais.

1934 St. Clair Avenue N.E.

Nusipirk Gramofoną

o turėsi viso pasaulio muziką savo namuose

Kodėl visos svetimtaučių ir šviesesnės lietuvių šeimynos jau įgyjo tąją muziką? Todėl kad jie greičiau suprato jos vertę ir svarbumą.

Jie suprato, kad nuolatinė muzika stiprina ir tobulina žmogaus dvasią, švelnina jausmus ir tuomi didina žmoniškumą.

Jie suprato, kad jų vaikai nuo pat dienu kudykystės, augdami tokiose aplinkybėse, kur yra kas diena girdima garsiausių pasaulio kompozitorių muzikališki tvaryniai, išaugs, jei ne muzikais, tai bent kitais dvasios milžinais, vadovai silpnesnių, kurie guodos tautą į klos kelią žmonijai prie šviesesnės ateities.

Pagaliaus, jie suprato, kad turint tokią muziką savo stuboje, motinoms su dukrelėmis nereikės teip tankiai vaikščioti miestan ant teatrų ar operų, kur kiekvienas vakaras lėšuoja apie porą dolerių, o tėvų sumažės bereikalingi žygiai karčiamosna.

Ir galiausiai jie suprato ir tą, kad jauni jų sunus, esant stuboje tokei muzikai, neturės laiko stovėti ant kampo ir studijuoti tą amerikonių pradinę kriminalę mokyklę.

Todėl pirkite jie, vien tik dėl to pirk ir Tamista.

Geriausai yra tokia muzika

Columbia Grafonola

Jas galima pirkitu su mažu įmokėjimu ir ant lengviausių išmokėjimų.

"Dirvos" Krautuveje,

2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Teipgi mes turime visą rinkinį lietuviškų ir kitokių rekordų. Prisiųsk už 2c. stampą, o mes prisiųsime lietuviškų rekordų katalogą.

Prekė \$15.00	Prekė \$25.00	Prekė \$35.00	Prekė \$50.00
Prekė \$75.00	Prekė \$100.00	Prekė \$110.00	

T. NEURA BUČERNĖ IR GROSERNĖ

Daugumas mūsų lietuvių iki šiol negalėjo pas mus atsilankyti dėl tolimo atėjimo. Bet dabar mes, norėdami kuogeriausai patarnauti, pradedame visokius orderius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važiuotoją arba atsilankę į mūsų krautuve. Mes visados atengime sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuogeriausai, tavorą duosim kuogeriausai. Brangūs broliai ir seseriai nepamirškite mūsų krautuves. Ateikite ir pabandykite, o tasyk persitikinsite, jog ką šnekų yra gyva tiesa.

2041 HAMILTON AVE. Cuy. Central 1781-L

Gerieusios Gyduolės DEWOYNO'S

APTIEKOSE

1653 St. Clair Ave. Prie E. 17 g.

6502 Float Ave., Cor. E. 65th (Tod)
Čia dirba lietuvis registruotas aptiekorius - A. ZARASAS.

5608 Float Ave., Cor. E. 57th.
Čia dirba lietuvis registruotas aptiekorius - J. SMALIS.

4052 E. 71st Cor. Harward

3878 E. 71st, Cor. Lansing
Lietuvians pas lietuvis aptiekorius galima gauti teltaiškus patarimus.

F. DECKER, Gelažies Krautuve. HARDWARE

Riobierinės ir smalinės stogu dengymui popieros. Įvairiausių rūšių maliavos, aliejaus, tarpetino, maliavojimui šepetų ir t. t. ir t. t.

Didelis rinkinis Pečių, visokių audinių, plačiausia rinkinis įvairių įvairiausių dailidėms įrankių ir t. t. ir t. t.

2155 St. Clair Ave. CENTRAL 1785-W

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

KNINGYNE GAUNAMOS KNINGOS:

Aisopo Pasakos — pusl. 364	20c.
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Apie Sveikata — pusl. 16	10c.
Audra Rosijoje — pusl. 65	20c.
Diedai ir Gražina — pusl. 61	25c.
Japonų Konstitucija — pusl. 61	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis I)	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis II)	20c.
Kaip Japonai gyvena dabar — pusl. 48	10c.
Kas iš ko pareina? — pusl. 52	10c.
Kelionė į Europą — pusl. 52	10c.
Kelionė į šidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Valenrodas — pusl. 24	15c.
Ko mus mokina žvaigždės? — pusl. 32	10c.
Kražių skerdynė ir jos pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	15c.
Kun. A. Burba — pusl. 20	20c.
Kaip gyvena Latvian — Suomalai — Anglai, — pusl. 65	20c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių tautos klausimas Europos karės metų — pusl. 102	35c.
Lietuvos Gaspadinė — pusl. 80	25c.
Mainieris ir Leberis — pusl. 60	15c.
Naslaite — pusl. 22	10c.
Naujas budas išmokyti rašyti — pusl. 24	10c.
Nuo degtinės — pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių tautos rusų viešpatijoje — pusl. 120	\$1.00
Paslinkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Persėjimai apie šventą tikėjimą	10c.
Rodos motinoms — pusl. 18	5c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1886-1915) \$1.50; audimo apdar.	\$2.00
Švintant — pusl. 126	25c.
Tamotius Besotis — pusl. 24	5c.
Trachoma — prie šviesos — pusl. 100	20c.
Vaikų Draugas — pusl. 64	15c.

Visas šias knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos. Reikalaudami knygų, parašykite aiškiai knygos vardą. Pinigus geriausai siųsti per pašto Money Orderį, paprastais laiške, uždraudusiant.

A. B. Strimaitis,
307 W. 30th ST. NEW YORK, N. Y.

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusel metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusel metų. Anglijoje, Lietuvoje ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusel metų.

Pamatimui vieng num. siunčiam dovanai Knygų katalogą siunčiam ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. URBSAITIS

seniausia

LIETUVIŠKA BARBERNĖ

Pas mus ilgai nelauksi, nes greičiausiai ir geriausiai atliekama darbas tai pas mus.

2271 St. Clair Ave. N.E.

DR. I. E. JASINSKI

607 ROSE BLDG.

VALANDOS:
Nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Ir nuo 8 iki 9 val. po pietų. Nedėliomis ant paratikalavimų.

Antras Ofisas, 1374 E. 25-los Gatyvės.

VALANDOS:
Nuo 9:00 iki 9:30 val. ryto, nuo 12 iki 1:30 po pietų ir nuo 6 iki 7 val. vakaro.
Nedėliomis: nuo 8 iki 9 ryto ir nuo 6 iki 7 vak.
Ryte 7:00-8

Dr. FRANCIS KENNEDY, DENTISTAS

OFISO VALANDOS:
Nuo 9:00 ryto iki 12:00 dienos ir nuo 1:00 iki 5:30 vakaro.

Panedėlyje. Utarninkų ir Serodų vakarais nuo 6:00 iki 7:30.

2442 Superior Avenue
Cor. E. 65th Str. CLEVELAND, O.